

ISTRSKI TEDNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE KOPRSKEGA OKRAJA

LETO I. - Štev. 7

KOPER, 14. aprila 1950

Cena 2 din

Mogočna manifestacija moči in enotnosti istrskega ljudstva

15.000 ljudi v ponedeljek na zborovanju v Kopru, na katerem sta govorila tov. Babič in Petronio

Italija v teh krajih nima več kaj iskati

Naše ljudstvo ni pozabilo gorja, ki mu ga je prizadela dolgotrajna italijanska okupacija. Zato je v ponedeljek združeno na Titovem trgu odgovorilo z odločnim »NE« šovinističnim in kominformističnim kričanjem, ki napejajo vse svoje moči, da bi naše ozemlje pahnili zopet v naročje italijanskemu imperializmu.

Naši delovni ljudje se zavedajo, da je danes bolj kakor kdaj koli potrebna strnjjenost vseh zdravih sil v borbi za obrambo pridobitev narodnoosvobodilne borbe.

S ponedeljskimi manifestacijami enotnosti in moči je naše ljudstvo dalo mogočno in odločen odgovor vsem sovražnikom naše oblasti, in je še enkrat jasno povedalo, da bo 16. aprila 1950 dan popolne zmage revolucije nad reakcionarnimi silami na tem ozemlju. V dopoldanskih urah so se zbrale velike množice ljudi pred bivšo koprsko železniško postajo in kmalu po deseti uri se je od tam razvila mogočna povorka, ki je krenila proti središču mesta na Titov trg. Blizu je pol dvajsetih, ko je bil trg že do kraja poln, tako da so se množice prelivalo v druge stranske ulice. Na trgu so se vrstile borbene pesmi domačih godb in pevskih zborov, nad glavami pa je pla-

polalo morje zastav. Številni transparenti so nam pokazali prisotnost sindikalnih podružnic iz vseh področij gospodarskega delovanja. Govorili so o uspehih, ki so jih dosegli s pomočjo ljudske oblasti tovarne, gradbena podjetja in kmetijsko-obdelovalne zadruge. Veliki grafikon, ki sta ga nosila dva kmečka zadružnika, je prikazoval razvoj istrskih zadrug, ki jih je po številu 24.

Na manifestacijo je prišel tudi Petar Čič Nazarij iz Pobegov, ki ob takih prilikah ne vzdrži doma, čeprav ima že nad 80 let. Pozdravljeni so bili tudi mladinci in mladinke, telovadci, pred katerimi so vihrale številne fizikturne zastave. Manjkali niso tudi člani lovskega društva, ki so s puškami na ramah prikorakali na trg. Posebno navdušenje je žela dolga vrsta bivših borcev, od katerih so mnogi posili na prsih številna odlikovanja.

Zborovanje je otvoril tov. Kralj Franc Petek. Pozdravil je zastopnike in predstavnike vseh množičnih organizacij in poudaril, da je obilna udeležba na tej manifestaciji dokaz moči Ljudske fronte. Na to je dal besedo tov. Branku Babiču, ki je nagovoril zbrano množico v slovenskem jeziku.

Naši najboljši zavezniki so junaški jugoslovanski narodi

Tov. Babič je povedal, da italijanski reakcionarni tisk izkorišča volitve v coni B za šovinistično kampanjo, ter hoče sprožiti plebiscit za priključitev tega ozemlja k Italiji. Predstavniki same italijanske vlade so se zganili in kričali z vso svojo irendentistično zahtevo po coni B. Njihovi tajni agenti pa strašijo ljudi in grozijo, da bo že v maju prišla Italija v cono B in da zato naj ne gredo na volitve.

Slovinci, Italijani in Hrvatji, ki prebivajo na tem ozemlju — je dalje poudaril tov. Babič — ne smejo več nacionalnega sovraštva, ampak hočejo živeti v bratski skupnosti, kar jim lahko zagotovi le ljudska oblast.

Tem laži-manipulantom so se pridružili tudi znani kominformistični »internacionalisti«, ki skušajo vplivati zlasti na italijanski živelj v Istri in vnesti v vrste delovnega ljudstva cone B mržnjo in razdor po starem fašističnem receptu. Ti ljudje ne vodijo nobene politike v korist istrskega prebivalstva, ampak hočejo v sporazumu z vso italijansko reakcijo le povratek reakcionarne in imperialistične Italije in s tem konkretno uničenje ljudske oblasti in vseh pridobitev narodno-osvobodilne in protifašistične vojne.

Delovno ljudstvo Istrskega okrožja, ki si je s krvjo priborilo svojo ljudsko oblast, se dobro zaveda, kaj bi pomenil povratek Italije v Istri. Zato naj bodo tudi kominformisti prepričani, da istrsko prebivalstvo ne pozna več koraka nazaj, kakor ga ne pozna delovno ljudstvo vsega Tržaškega ozemlja. Ono odgovarja

vsem tem laži-demokratom: proč roke od tega ozemlja, proč od pridobitev težke osvobodilne borbe. Naj ne mislijo da nas bodo s svojo kampanjo ustrašili. Istrsko delovno ljudstvo bo v nedeljo 16. aprila na vso to nesramno in reakcionarno kampanjo odgovorilo z odločnim ne, ker se noče nikoli več povrniti pod peto italijanskega škornja. Prepričano je, da mu ob strani trdno stojijo junaški narodi nove socialistične Jugoslavije, največji garant njegove svobode in neodvisnosti in lepše srečnejše bodočnosti.

Istrsko ljudstvo bo z volitvami prihodnje nedelje dalo odločen odgovor vsem reakcionarnim spletkam in pokazalo, da je odločeno še naprej hoditi po poti narodno-osvobodilne borbe.

POVRNITEV ITALIJE

bi pomenilo povratek fašizma

Tov. Petronio pa je poudaril: Kaj hoče grof Sforza in isti šovinistični časopisi, ki jih urejujejo bivši fašisti? Oni bi radi plebiscit v Istri, potem ko bi predhodno pripeljali vanjo fašistične tolpe in svoje zločince, da bi ta plebiscit »primerno pripravili«. Ti ljudje pozabljajo zgodovino, pozabljajo poraz nacifašizma, po abljajo zmago antifašizma in ljudstva, ki je dokončno obračunalo s fašizmom in fašisti v Istri in v vsej coni B nimamo časa za polemiko z njimi, ker smo preveč zaposleni z gradnjo, obnovo in drugimi takimi problemi. Zahtevati priključitev k Italiji je tak zgodovinski nesmisel, kot zahtevati po-

vratek fašizma tam, kjer je zmagovalo ljudstvo.

Potrebno je, da narodi med seboj sodelujejo in tudi mi to želimo, ker hočemo napredek. Odklanjamo pa sporazum, ki zahteva povratek fašizma, ker je bil ta poražen, kakor na primer v coni B. Samo norci bi hoteli kaj takega. Vidi pa se, da nekaterih ljudi vsi dosedanji po-

O naši coni ne bo odločala nobena velika sila, temveč Jugoslavija, naše ljudstvo in Jugoslovanska armada

V ponedeljek je tudi v Bujah bilo veliko predvolilno zborovanje Ljudske fronte, katerega se je udeležila velika množica ljudstva, kakršne Buje še niso videle. Na zborovanju so govorili: Minister vlade LR Hrvatske Dušan Diminič, Eugenio Laurenti, član izvršilnega odbora Slovensko-italijanske antifašistične unije in tovariš Sestani.

Minister Diminič je v svojem govoru med drugim dejal:

Ceprav so vaši kraji ostali izven meja Jugoslavije, smo vam vsi mi, kakor tudi vlada FLRJ in vsi jugoslovanski narodi, vedno blizu, pripravljani, da vam damo ob vsaki priložnosti svojo pomoč. Vi ste ostali izven jugoslovanskih meja proti svoji volji, temveč po volji drugih!

Vaše želje so težile vedno k bratskim narodom Jugoslavije. Zakaj niso upoštevali te vaše želje? Vi to dobro veste! Pa poglejmo malo bliže, kaj nam pove preteklost. Dokler je vladal tukaj fašistični režim, je bilo prepovedano obiskovati hrvatske šole in govoriti v materinskem jeziku. Prebivalstvo je bilo zatirano in kdor se je drznil spregovoriti v svojem materinskem jeziku, temu so pljuvali v obraz. Ni se smelo govoriti o svobodi in kolonij so morali delati za svoje gospodarje. Zato ni nič čudnega, če se je ljudstvo uprlo in svojega sovražnika napadlo. Mnogo jih je dalo življenje za osvoboditev in dosego človeških pravic! Na teh tleh so naši borci prelivali svojo kri in hkrati se je kalilo tukaj bratstvo in enotnost Italijanov in Hrvatov. Pošteni Italijani so se borili ob strani svojih hrvatskih in slovenskih bratov, kajti vedeli so, da bo vzkliko tukaj boljše, svobodno življenje, toda le pod pogojem da bo ta zemlja priključena k Jugoslaviji. Nihče noče priznati tukajšnjih umetnih mej, kajti ljudstvo v teh krajih govori isti jezik, katerega govori ljudstvo onstran meja. Žrtvovali smo naše interese, da bi se končno mogli doseči mir na svetu. Velike sile so vodile pogajanja ne v našem, ampak v njihovem interesu in mi smo sprejeli njihove odločitve samo zato, da bi se ohranil mir v svetu. Mirovna pogodba je nepravilna, čeprav mi tega ne poudarjamo, temveč jo hočemo častno izvajati.

Ko je govoril o izmenjavi jugolir v dinarje in o carinski uniji cone

razi še niso izmodrili. Revolucija mora iti naprej, nikoli pa ne nazaj.

Tu se razvija socialna revolucija in grof Sforza je predstavnik starega sveta, ki je poražen in spada v preteklost. Govorijo tudi o zvitjajah in sleparijah pri volitvah. Naj pridejo sami pogledat v nedeljo in tedaj jim bo istrsko ljudstvo s svojim nastopom zagodilo mrtvaško koračnico, tako močno, da jo bodo lahko povsod čuli. To ljudstvo noče namreč nikoli več povratka civilne policije in tudi ne karabinerjev.

v Istri in v položaju Slovencev v Trstu in dejal:

Mi jim svetujemo naj najprej rešijo vprašanja v svoji lastni hiši. Sramota je, da narod, ki je tako velik kot italijanski, še vedno zatira naše ljudstvo; moramo jim jasno povedati: Z našo borbo smo si priborili svobodo in jo bomo znali tudi sami braniti. Tu je Jugoslovanska armada, tukaj je ljudstvo, ki je sklenilo, da ne bo žrtvovalo več niti pednja svoje zemlje. Tega dejstva ne more nihče izpremeniti. Mi smo pripravljani sporazumeti se z Italijo. Je more pa biti več govora o izpremembi položaja v tej coni.

Mi zahtevamo od njih, da spoštujejo naše manjine v Italiji, naš živelj v coni A. Le na ta način bo mogoče doseči sporazum, medtem ko se o coni B ne more razpravljati.

Plebiscit je bil tukaj izvršen že v letih 1942, 1943 in 1944, takrat ko je naše ljudstvo vodilo svojo krvavo borbo.

To je bil zadnji plebiscit, plebiscit za Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo in za Ljudsko oblast.

Mi jim ogovorimo jasno in odkrito:

O našem položaju in o našem življenju ne bo odločala nobena velika sila, temveč samo Jugoslavija, naše ljudstvo in naša Jugoslovanska armada! Naši sinovi so tisti, ki čuvajo svobodo teh krajev in Jugoslovanska armada bo to svobodo branila!

Ob zaključku svojega govora je minister Diminič dejal:

Na vaši strani je močna neodvisna in enotna Jugoslavija, na vaši strani je junaška Jugoslovanska armada.

MNOŽIČNO ZBOROVANJE V ŠMARJAH

SANJE O VRNITVI PRETEKLOSTI SO ZAMAN

V nabito polni dvorani Zadruga doma v Šmarjah je imej 8. t. m. tovariš Beltram Julij - Janko kandidiral Ljudske fronte za Šmarje, predvolilni govor svojim volivcem. Najprej se je zahvalil vaščanom, rekoč, da je ponosen, ker je bil izbran za kandidata prav v vasi, ki je največ pretrpela za časa NOB in ki v povojnih letih z velikim trudom obnavlja svoje domove ter gradit še druge objekte, kot Zadrugi dom, ki je ponos vsem vaščanom.

Govorec o značaju volitev in o gonji reakcionarnih in kominformističnih krogov je rekel: »Frav ta gonja in borba proti našim volitvam, ki se vodi od zunaj, daje našim volitvam poseben značaj. Oni vedo, da bodo naše volitve in značaja LF pokopala za vedno umetno stvorjeno bajko o terorju v Istrskem okrožju, ki ga že pet let vrši in goji šovinistična in irendentistična reakcija in tudi kominformisti. Vsi poskusi reakcije, da prepreči, da bi naši ljudje svobodno izrazili svoje mnenje na svobodnih volitvah, so zaman. Zastráevanje Istrskega CLN-a, da odvrne bolj koleb-

ljiv element od volitev, je skrajni poškusi onemoglega, ki je izgubil »vojsko« in ki preko plačanih agentov skuša prevariti in zastrašiti poštene istrske delavce in kmete. Naj vedo naši delavci in kmetje, da tisti, ki govorijo o Italiji in strašijo s karabinerji, dobivajo za to denar, da je njihov večji ali manjši patriotizem odvilen od večje ali manjše kopice bankovcev.

Zato je tudi vedno manjše števililo onih, ki se ogrevajo za tak »patriotizem« in gledajo v LF sebe, svojega zaščitnika, učitelja in vzgojitelja. To je nujen proces, kajti LF je vseljidska, progresivna, množična organizacija.

Nadalje je poudaril govornik v zvezi z izjavo starega lisjaka Sforze:

Sforza išče sporazum s FLRJ na osnovi osvajaalne politike, noče demokratične ureditve tržaškega vprašanja, ampak hoče imperialistično rešitev. Toda o tem vprašanju je že davno spregovorilo zadnje besedo naše ljudstvo, ko je svoj plebiscit izvršilo v NOB. In mimo te volje nihče ne more!

(Nadaljevanje na II. strani)

Govor tov. Beltrama v Šmarjah

(Nadaljevanje s 1. strani)

Vse zastoj je pošiljati našim kandidatom grožnja pisma in jim groziti s smrtjo. Kandidati Ljudske fronte z gnusom zavračajo take teroristične metode in se smejejo slabšem. Pot Ljudske fronte in revolucionarnih pridobitev pelje naprej. Zato je zaman sanjariti o povrnitvi starega. Ko je govoril o položaju pri nas, je poudaril, da imamo razne težave, ki se dajo z dobro voljo vse premagati. Omenil je tudi vrsto napak in pomanjkljivosti in celo krivice, ki se dogajajo poedincem od strani neodgovornih elementov, kar bomo odpravili edino le s sodelovanjem najširših ljudskih množic.

Ko se je dotaknil programa Ljudske fronte, je podčrtal: »Mi ne delamo propagando, kot jo vršijo recimo socialisti in Santinova skupina, ki slepijo ljudstvo z visoko donečimi frazami in obljubami, temveč ljudi vzgajamo. Mi ne obljublamo tega, česar nimamo, poudarimo pa osnovno, kar imamo za dosego našega cilja: Ljudsko oblast. Vemo, da še nismo v stanju dati ljudem vsega, kar potrebujejo, borimo pa se, da bi dali vse, kar že imamo.«

Ko je govoril o nastopu socialistov in krščanskih socialistov, je izjavil, da ti niso nikdar bili prijatelji delavnega ljudstva in njegovih pridobitev. Svoje delovanje maskirajo z golimi frazami, s katerimi mislijo preslepiti ljudstvo.

Našim ljudem se ne bo težko odločiti, koga naj volijo. Proti LF bodo volili samo tisti, ki sovražijo in zavirajo vse, kar se pri nas dogaja: vsestranski razvoj in vseh področjih javnega življenja. Ljudska fronta poziva ljudi, naj mislijo s svojo glavo, naj ne nasedajo sovražniku in njegovi propagandi in naj oddajo svoj glas LF.

Zaključil je svoj govor z besedami: »Ni dvoma, da bo Ljudska fronta izšla iz teh volitev še močnejša in to bo najboljši odgovor vsem klevetam in lažem. Vsi na volitve za Ljudsko fronto, za njen program, za jasno bodočnost. Naj živi Ljudska fronta in vsi naši delavni ljudje.«

Po govoru tov. Beltrama, ki je bil deležen navdušenega odobravanja, se je razvila živahna diskusija predvsem o nacionalizaciji ter o našem kmetijstvu.

Anton Babič od Sv. Antona je bil zapeljan

Podpisani Babič Anton, sin pokojnega Andreja, rojen leta 1894 pri sv. Antonu, Cerej št. 21, prošim Okrajno volivno komisijo Koper potom odbora SIAU, da bi izbrisali moje podpisano ime, katero sem lastnoročno podpisal za demokristjansko skupino na kandidadni listi za volivno enoto Sv. Anton.

Zahtevam, da se moje ime zbrše, ker sem bil zapeljan od nepoštenih ljudi. Nočem omadeževati borbe svojega sina in krvi naših padlih bratov in sester.

Obenem prosim, da bi to mojo prošnjo res odobrili ter objavili v časopisu »Primorski dnevnik« in »Istrski tednik«.

Lastnoročni podpis:
Babič Anton

16. aprila

bomo tako glasovali za Ljudsko fronto

VSI NA VOLITVE ZA IZPOLNITEV našega gospodarskega plana

500 milijonov dinarjev za razvoj našega gospodarstva

Samo še nekaj dni nas loči od trenutka, ko bomo pristopili k volivnim skrinjicam in s svojimi glasovi odločili, kakšne predstavnike hočemo in kakšno bodočnost si bomo izbrali. Da bi mogli iti na volitve zares dovolj pripravljeni in s čisto vestjo oddati glas tja, kamor nam velevata srce in pamet, se moramo nekoliko ozreti na našo preteklost, na naše trpljenje in na naš vzpon vse od časa, ko smo sami vzeli vajeti v roke in si sami vladamo.

Ko je stopila mirovna pogodba z Italijo v veljavo, so nastale za gospodarstvo Istrskega okrožja nove, velike težave, ki so se zdele nepremostljive. Italija je že prvi dan prekršila mirovno pogodbo in Anglo-ameriška voaška uprava je pomagala s svojimi protizakonitimi ukrepi gospodarsko odrezati našo cono od Trsta. Preprečili so vsako izmenjavo blago in so nam ironično nudili za naše pridelke kamen in apno, češ da nam Trst drugega ne more dati. S tem so nas hoteli tako Italijani kot Angleži in Amerikanci gospodarsko uničiti, zlasti pa uničiti našo visoko razvito in kvalitetno poljedelsko in industrijsko proizvodnjo. Znašli smo se v težkem položaju; na eni strani nismo mogli kriti potreb, na drugi strani nismo imeli kam plasirati produktov. Italija in Anglo-amerikanci nam niso samo preprečili trgovanja s Trstom in vzeli s tem možnost, da nabavimo potrebno blago za naše Okrožje, temveč nam je Italija tudi odklonila izročitev deviz, ki bi nam jih morala dati po mirovni pogodbi na razpolago.

Toda ljudska oblast ni mešla in ni smela držati križem rok. Obrnila se je na naravno zaledje našega Okrožja, na Jugoslavijo, kjer je naša popolna razumevanje in ta ji je prihitela takoj na pomoč. S tem se je položaj našega Okrožja bistveno spremenil. Razgibala se je trgovina, izmenjava dobrin, dvignilo se je na splošno vse gospodarsko in kulturno življenje. Napolnile so se trgovine, poljedelci so dobili semena, gnojila in zaščitna sredstva za svoje kulture. Ribištvu se je začelo naglo dvigati z dograditvijo in opremo novih ribiških enot, zlasti z modernizacijo ribiške opreme. Tovarne so dobile zadostne količine surovin ter začele v polni meri obratovati, tako da danes ni več pereče vprašanje surovin, temveč edino delovne sile. Z organizacijsko izpopolnitvijo odkupne mreže so se vsi pridelki poljedelstva, industrije in ribištva takoj vnovčili. S tem so dobili naši proizvajalci jamstvo, da bodo vse svoje pridelke tudi vnaprej ugodno plasirali. Vsi vemo, da so na našem ozemlju najbolj rentabilne kulture vinogradništvo, sadjarstvo in povrtinarstvo in prav tem kulturam je zadala Italija pri nas težke udarce. Sedaj pa, ko imamo za seboj jugoslovansko zaledje, lahko zopet razvijamo in pospešujemo kulture, ki so za nas najdonosnejše. Mi nimamo samo ugodnih klimatskih in talnih razmer za razvoj vinogradništva, sadjarstva in vrtinarstva, temveč tudi prvovredne vinogradnike, sadjarje in vrtarje, katerih sposobnost mirne duše lahko primerjamo z najboljšimi strokovnjaki te vrste na svetu.

Z gospodarskim razmahom na omenjenih sektorjih se pri nas tudi promet iz dneva v dan jača in boljša.

Turizem, ki je bil prej popolnoma na tleh, se naglo obnavlja in razvija.

Mi smo izšli že zdavnaj iz težav in korakamo z naglimi koraki v organizirano gospodarstvo, kar je občutilo vse naše delovno ljudstvo. Njegova življenjska raven se je dvignila in se stalno dviga

V letošnjem gospodarskem načrtu smo predvideli velike investicije, in sicer nad 500 milijonov dinarjev v kmetijstvo, industrijo, gradbeno delavnost in vse ostale panoge našega gospodarstva. Povečal bomo mehanizacijo našega kmetijstva. Industriji in ribištvu bomo dali nove stroje in naprave. Izvršili bomo številna gradbena dela, predvsem taka, ki imajo splošno gospodarski pomen in taka, ki bodo služila dvigavanju kulturne ravni našega delovnega človeka.

Uvozom plemenskih živali. To je samo nekaj primerov našega dela v okviru našega gospodarskega načrta, da ne omenjamo gradnje šol, zadružnih domov, cest, bolnic, kanalizacije, vodovodov, vodnjakov, turističnih objektov itd.

Brezposelnih nimamo, nasprotno primanjkuje nam delovne sile. Zaposlujemo tudi delavce iz Trsta in Italije, da dosežemo čimprej cilj, ki smo si ga zadali.

Tovariši in tovarišice, volivci! Po vsem tem vam ne bo težko

Od bivše koprške železniške postaje na Titov trg se je v ponedeljek razvila povorka v kateri je šlo več tisoč delovnih ljudi

Ze lani smo začeli elektrificirati naše vasi, letos pa bo dobilo električno luč in energijo še 52 vasi, gradimo dve veliki vinski kleti v Kopru in Umacu s kapaciteto 200 vagonov vsaka, s najmodernejšimi napravami. Zakaj jih gradimo? Zato, da se našim vinogradnikom vino ne bo več kvarilo v neurejenih kletih, zato, da se bo vino ohranilo zdravo in da bo lahko kmet dosegel najvišjo ceno. Vzoredno s tem izboljšujemo živinorejo z

presoditi in izbirati v nedeljo, ko boste oddali svoje glasove. Ali boste glasovali za napredek, blagostanje in enakomeren gospodarski razvoj ali pa za vrnitev v čase, ko se je vaše gospodarsko stanje vsak dan slabšalo in ste z zaskrbljenostjo gledali v bodočnost.

Volivci, volite za kandidate Slovansko-italijanske ljudske fronte, za njen program, ki je program napredka, blagostanja in miru.

Vas Grintovec napoveduje tekmovanje v kateri vasi bodo prej zaključili 100% volitve

NA SVOJEM ZADNJEM MNOŽICNEM SESTANKU SO VASČANI GRINTOVCA SKLENILI, DA BODO V NEDELJO VSI VOLILI ŽE V ZGODNJIH JUTRANJIH URAH IN 100 odstotno ZA LJUDSKO FRONTO. NAPOVEDALI SO TEKMOVANJE VASEM SERGAŠE, POMJANU, PADERNI IN SALARI, KDO BO PREJ ZAKLJUČIL VOLITVE S 100 odstotno UDELEŽBO, KJE BODO VSI VOLILI ZA LJUDSKO FRONTO IN V KATERI VASI BODO LEPSE OKRASILI VOLISCA. DRUGE VASI, POSNEMAJTE JIH.

KAKO SE PRIPRAVLJAJO V GAŽONU NA VOLITVE

V nedeljo smo odšli malo na deželo, da se seznanimo od bližje z našimi delovnimi ljudmi na vasi. Bil je lep pomladni dan. Kamor si se obrnil, si zagledal vse odeto s cvetjem, kot bi tiha noč posula zemljo z belimi snežinkami. Drevesa, ki so kazala vso dolgo zimo gola rebra, se zopet prebujajo: poganjajo mlade zelene liste.

Pred deseto uro smo prišli v Gažon. Okoli spomenika padlih borcev je delalo nad dvajset ljudi. Ob prihodu v vas so nas bili zelo veseli. Zaposlili so, da se tovariško pogovorimo o njihovem delu in to sporočimo vsem bralcem našega lista.

Tov. Jože Grizonič je dejal, da so vaške organizacije predlagale, da je treba nasaditi cvetlične mladike, ki bodo zbudile popotniku spomin na veliko ljubezen, ki jo gojijo ljudje iz Gažona do svojih padlih borcev. Med pogovorom z Jožetom je rahljava gnojno zem-

ljo 69 letna ženica Marija Grizonič. Ko smo jo vprašali, kako kaj živi, nam je hitela pripovedovati: »Med prvo svetovno vojno sem postala vdova s petimi otroki. V Lutenberg sem morala hoditi prositi moko, da sem jih preživljala skozi dolgo vojno. Tudi po vojni, ko so bili še čisto mali, sem jih morala nositi s seboj na ramenih, da sem opravljala kmetijska dela. S težkim trudom sem jih vzgojila, a vendar sem jih, čeprav nas je fašistična oblast vseskozi zatirala.«

»Vidite, ti otroci,« je pokazala ženica, »živijo danes svobodno in oblast jim pomaga do vsakdanjega kruha.«

Nadalje smo jo vprašali, kako se pripravljajo na volitve. Odgovorila nam je, da imajo sedaj pri njih več sestankov vsak teden, katerih se vedno udeležuje, če le more. Dodala je tudi, da se bo udeležila jutrajnjega predvolivnega zborovanja v Kopru in 16. aprila volila že

v jutranjih urah, ker hoče tekmovati z ostalimi ženami na vasi.

Poleg nje so hitele delati tudi Antonija Sabadin, Ana Gregorič, Marija Debernardi in še druge žene. Se nekaj malih pionirčkov smo nagovorili in že smo morali oditi, ker je bila ura 11.

Ko smo bili že daleč od spomenika, so nas pozdravljali: »Zdravo! Na svidenje jutri v Kopru!«

Prosvetni delavci so zborovali

V četrtek 6. t. m. je bilo v Piranu pomembno zborovanje prosvetnih delavcev našega okraja. Po uvodnih besedah tov. Mariona Siksta nam je razčlenil tov. Julij Beltram politični položaj in dal smernice za delo na vseh področjih dejavnosti ljudske oblasti. Njegove besede so bile tako jasne in prepričevalne, da je po referatu točno vedel vsakdo, kje je njegovo mesto in kaj njegova dolžnost. Še in še bi ga poslušali, saj smo čutili, kako veje iz njegovih besed ljubezen do delovnega ljudstva Istrskega okrožja, skrb za njegovo srečno bodočnost, za katero hočemo delati tudi mi vsi. Ni bilo moči mnogo dodati njegovim besedam, a prav nič odzvati.

V drugem referatu je nanizal tovariš Tomažič, učitelj pri Sv. Petru, mnogo lepih misli o ciljnih in delu pionirske organizacije. V razgovoru, ki je sledil, so bili iznešeni nekateri drastični primeri pomanjkljive vzgoje naše mladine, ki so jasno pokazali, kako potrebna je pionirska organizacija in njeno vsestransko temeljito in široko poseganje v življenje šolske mladine. Tudi na področju vzgoje se pozna pogubni vpliv težke preteklosti pod fašističnim jarmom. Se mnogo pozitivnega vplivanja na starše in otroke bo treba, da bo popravljena škoda. Marsikje se tudi kažejo razveseljivi znaki izboljšanja. Vztrajno delo naših vzgojiteljev ni bilo zaman. Značilen primer s šole pri Čezarjih nam potrjuje to. Stari ženi, ki je bila prej vedno predmet neokusnih šal, so pionirji prekopalji vrt, da je sedaj vsa srečna in ne beži pred njimi. V tem duhu je treba, da preobrazimo vso našo mladino, da postane iz nje socialno čuteč rod, v čigar sredini bo vsakdo srečen in zadovoljen. K temu bo pripomogla komisija, ki so jo navzoči izvolili, da pomaga pionirski organizaciji k čim lepšim uspehom. A. B.

V Krkavčah vedno manj nepismenih

Naše ljudstvo ne bo ocenilo prosvetne delavce, naše učitelje samo po trudu, ki ga ti vlagajo pri učnjem otroku, temveč po delu, ki ga opravljajo v korist vsega delovnega ljudstva vasi. V naših vaseh imamo že mnogo takih učiteljev. Ti skrbe za kulturno pomoč ljudstvu na vasi, v obliki bralnih večerov, nadaljevalnih tečajev in tečajev za nepismene.

Fosebna pohvala gre tovarišici Elki Čehovin, učiteljici v Krkavčah, ki je znala pritegniti več nepismenih na tečaje, da izbrisajo žalostno kulturno sled, ki jim je pustila bivša fašistična šola. Zaradi raztresenosti naselij je razdelila tovarišica nepismene v več skupin in si razporedila dneve poučevanja. Požrtvovalnost in dobra volja nista manjkala tečajnikom, zato so bili uspehi že v zimskem času zadovoljivi. Kakšno zadoščenje je imela tovarišica učiteljica, ko je naučila nepismene v kratkem času nekaj tiskanih črk. Prav ti uspehi so jo vzpodbujali in spremljali pri nadaljnjem delu. K poučevanju je morala nad uro daleč od šole.

Zadnjič ko smo jo obiskali nam je povedala, da je že nekaj tečajnikov naučila pisati in brati.

Najbolj delovne, požrtvovalne in predane borce za ljudsko oblast so izbrali frontovci za svoje kandidate

Beltram Julij-Janko

Beltram Julij je bil rojen na Vojškem, kot sin srednjega kmeta. Leta 1935, je bil obsojen na dve leti internacije. Po vrnitvi iz Italijanske vojske (specialni bataljon) je 1942 odšel v partizane in bil postavljen za sekretarja goriškega okrožja koncem istega leta. Kasneje je postal član oblasnega komiteta KPS za Primorsko, Slovenijo in Trst. V septembru leta 1944, je bil izvoljen v PMOO in kooptiran v IOOF Slovenije.

Po osvoboditvi je spet prišel v Gorico, ter bil sekretar Okrožnega komiteja do februarja 1947. Od tedaj je sekretar Istrskega okrožja in član biroja CK KP STO.

Na naše vprašanje, kaj je najvažnejše pri nedeljskih volitvah, nam je tov. Beltram odgovoril: »Vzbuditi zavest pri vseh delovnih ljudeh, pri Slovencih, Italijanih in Hrvatih. Glasovati za LF pomeni glasovati za vse one pridobitve, ki so sad težkih in trdih bojev v narodno-osvobodilni vojni, za bratstvo med tu živečim prebivalstvom, za gospodarski in kulturni razvoj našega okrožja, za enakopravnost žena, za zaščito matere in otroka, za svobodno in srečno bodočnost. Ni nobenega dvoma, da bodo volitve dokazale, da se naše ljudske množice tega pomena zavedajo in bodo oddale svoj glas za Ljudsko fronto.«

Pribac Jože

Ljudstvo v Padni pa je izbralo za kandidata Ljudske fronte Jožeta Pribaca. Ta revni kmečki sin se je rodil v Padni 1919. leta. Vsakdanji kruh si je služil z delom, ki ga je opravljal več let v Sečolah.

V partizane je stopil leta 1944. Bil je kurir Južnoprimorskega okrožja. Odlikovan je bil z redom za hrabrost in medaljo za zasluge za narod. Po osvoboditvi je prevzel mesto tajnika Kmetijskih sindikatov v Padni, postal je tudi član odbora SIAU in poslovodja vinske kletji pri Bandelu.

Kristina Lovrenčič

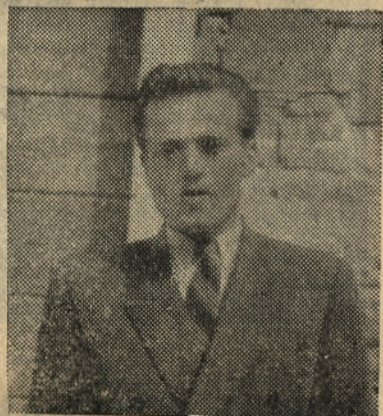

Ljudska fronta kandidira v Truškah in Loparju 27 letno tovarišico Kristino Lovrenčič. Mlada Kristina je zgubila že v zgodnjih letih starše. Kmečka deklara je morala vztrajno delati na domači kmetiji, da ji fašistična oblast ni izrgala zemlje in hiše.

Po razpadu Italije je postala aktivna borka za delavske pravice. Leta 1944 je odšla v partizane v Belo Krajino. V svoje domače kraje se je vrnila aprila 1946. leta. Ljudstvo jo je izvolilo v Okrajni izvršni ljudski odbor in v Okrajni odbor SIAU. Na zadnjem kongresu v Trstu so jo izvolili tudi v Glavni odbor, je tudi članica Zveze borcev in kmetijske obdelovalne zadruge v Truškah.

Pred nekaj dnevi smo jo videli na čelu ženske brigade v Kopru, ki se je odlikovala pri pogozdovanju kraških goličav.

Jože Degan

V Krkavčah je izbralo delovno ljudstvo za kandidata Ljudske fronte enega izmed najbolj požrtvovalnih malih kmetov, mladega Jožeta Degana.

Ko je Jože končal osnovne šole, se je moral preživljati od zasluzka, ki ga je prejemal za delo pri premožnejših kmetih v vasi. Leta 1944. se je vključil v partizanske vrste IX. korpusa. Za zasluge v borbi je bil odlikovan z Redom za hrabrost. Po osvoboditvi se je vrnil domov in nadaljeval z delom kot aktivist na vasi. Uslužben je v vaški Kmet-Naprosi, pomaga pa tudi pri delu krajevnega ljudskega odbora.

Stipančič Bruno upravnik bolnice v Izoli

Dobimo ga sklonjenega nad kupom pošte v njegovi pisarni. Dela je imel na pretek, toda ni nam mogel, že zaradi svoje preproste kmečke prijaznosti odreči kratek pogovor. Novinarji smo radovedni, zato smo tudi to pot računali, da bomo mnogo zvedeli o življenju in delu tov. Stipančiča. Toda o svojem življenju nam ni mnogo pripovedoval. Mimogrede je omenil, da je iz Kosterlaga pri Izoli in da je sin ma-

leg kmeta. Boril se je s XV. divizijo na Dolenjskem. Za hrabrost je bil tudi odlikovan z medaljo za hrabrost in medaljo za zasluge za narod. Bil je tudi ranjen. Po osvoboditvi pa je bil tajnik rajonskega odbora SAU v Izoli. Lani maja pa je prevzel odgovorno dolžnost upravnika bolnice. Zato pa nam je upravnik Stipančič raje več povedal o bolnici. Saj za velike uspehe, ki so jih dosegli zadnje čase v bolnici, gre velika zasluga tov. Stipančiču. Težko je šlo v začetku. Tov. Stipančič je kmet, toda s trdno voljo in veseljem do dela je dokazal, da je tudi dober upravnik bolnice. Sedaj so v bolnici začeli z obnovo kanalizacije in graditvijo sušilnice za perilo ter z ureditvijo mnogih drugih naprav. V bolnici je zaposlenih 40 uslužbencev. Prej niso imeli sindikalne podružnice, odkar pa je upravnik bolnice tov. Stipančič pa je sindikalna podružnica v bolnici zelo delavna. Med pogovorom je upravnika večkrat zmotil telefon. Klical je Mestni odbor SIAU. Obveščal ga je za sestanek. MLO je napovedoval sejo. Tov. Stipančič je namreč član Mestnega ljudskega odbora, delegat Okrajne in Okrožne skupščine, član Okrožnega odbora Zveze partizanov in še sam ne ve kaj vse. Toda povsod je delaven. Sedaj ves dan presedi pri delu za pisalno mizo v bolnici, saj mora skoraj sam opraviti vse pisarniške in upravniške posle. Po večerji pa dela za volitve, hodi na sestanke in razlaga ljudem o naši ljudski oblasti, Partiji, Fronti in volitvah — smo zvedeli od uslužbencev v bolnici, pa tudi ljudje iz Isole so nam to povedali. Vidite takšnega delovnega človeka so v Izoli zbrali frontovci za svojega kandidata.

Tyrichter Bruna

V bolnici smo dobili tudi tov. Bruno Tyrichter, ki so jo v Izoli izbrali frontovci za svojega kandidata. V belem plašču z belo čepico z rdečim križem smo jo zalotili, ko je pripravljala zavoje za prvo pomoč za nedeljske tekme. V nekaj besedah nam je opisala svoje življenje, ki ni bilo nikdar posuto z rožicami. Leta 1922. je bila rojena v Trstu. Čez 10 let je prišla v Izolo. V šolo je hodila v Koper. Ze v mladih letih je imela veselje do bolničarskega poklica, posebno si je želela postati bolničarska negovalka otrok. V Gorico je hodila v šolo za sanitetne sestre. V Padovi pa je obiskovala šolo za otroške negovalke. Dobro jo poznajo tudi ljudje v Kobaridu in v vsej kobariški okolici tja do bovške planote, kjer je bila sanitetna asistentkinja. Leta 1943. je bila sanitetna referent v bataljonu »MAN-FREDI« v Benečiji, nato pa še v drugih partizanskih enotah. Po osvoboditvi se je z vsemi silami posvetila delu v bolnici, kjer jo lanko sedaj najdemo v vseh oddelkih; za mikroskopom v laboratoriju, pri bolnikih ali za mizo v pisarni, saj je tov. Bruna tudi personalni referent. Dela tudi v vseh množičnih organizacijah in je svetovalec v Mestnem ljudskem odboru. Ljudje v Izoli jo spoštujejo. To se je posebno pokazalo pri zadnjih volitvah za Mestni svet, ko je dobila največ glasov. O volitvah pa nam je tov. Bruna nekako takole povedala. O demokratičnosti volitev vam ne bom govorila, saj zato imamo več kot jasen primer ko je bila vsem strankam dovoljena udeležba na volitvah. To so še več kot demokratične volitve. Socialisti in krščansko socialna stranka na volitvah v Izoli ne bodo imeli dosti besede. V ljudsko fronto verujejo naši ljudje, za njo bodo volili.«

Vatovec Ernest-Amedej kandidat LF na Škofijah

Rojen 26. 10. 1902 v Čežarjih pri Kopru. Izhaja iz revne kmečke družine. Tov. Amedej sodeluje v anti-fašističnem gibanju neprekidno od 1922. leta. Kot dosleden anti-fašist je bil od strani fašističnih oblasti preganjan in se je moral zateči v ilegalo že leta 1926. Fašisti so ga večkrat aretirali in dvakrat obsodili skupno na 16 let zapore. Leta 1943. je zbežal iz internacije in se takoj pridružil narodnoosvobodilni borbi. Do osvoboditve je bil akti-

vist Istrskega Okrožnega komiteta, po osvoboditvi pa je prevzel razna odgovorna mesta v okviru Ljudske oblasti in naših političnih organizacij.

Sedaj je član CK KP STO-ja, predsednik odbora bivših političnih preganjanecv za istrsko okrožje, član Okrožnega odbora enotnih sindikatov, delegat v Okrajni ljudski odbor, član odbora za mir in član raznih komisij.

Tovariš Vatovec, kot je bil pod fašizmom neustrašljiv borec, je danes vester in neutrudljiv pri svojem delu.

Danes 14. aprila ob 16. uri bo v Kopru predvolivno zborovanje Ljudske fronte, na katerem bo govoril

tov. IVAN REGENT

NISMO POZABILI

Tržaška klerofašistična reakcija in njih privesek kominformisti si izmišljajo vse mogoče laži in klevete na račun volitev v našem okrožju. Seveda uživajo pri tem vso podporo njihovih anglosaških gospodarjev, katerim grede te klevete še najbolj v račun, da ustvarjajo vzdušje nepomirljivosti.

Ne bomo se ukvarjali s temi klevetami, ker sami najbolje vemo, kaka je stvarnost pri nas v tej predvolivni dobi.

Na vse te klevete pa lahko odgovorimo solzavi klerofašistični gospodu v Trstu in njegovemu jokavemu županu samo to: da nismo pozabili prvih državnozbornih volitev v parlament njihove »madre patrije«.

Bilo je pred 29 leti, ko se je naše ljudstvo pripravljalo, da da odločen odgovor na krivično mirovno pogodbo. Takrat fašizem še ni bil na oblasti, marveč je bila na vladi stranka, ki je v svetu uživala slovese najslobodoljubnejše stranke, to je Giolitijeva liberalna stranka, katero je podpirala krščansko socialna stranka z don Sturzom na čelu. Pod okriljem teh dveh strank so se vršile pri nas volitve v rimski parlament.

Naše ljudstvo je bilo enotno in strnjeno, česar so se tedanji italijanski politiki ustrašili. Zato so začeli v predvolivni kampanji, ko je bilo treba zbirati podpise za kandidata pošiljati v naše vasi oborožene fašistične tolpe, ki so napadale in pretepele posameznike.

Tudi v samem Kopru so napadali naše ljudi in jim grozili. Toda vse to ni pomagalo!

Na dan volitev so prišli naši ljudje na volišča še mnogo pred določeno uro strnjeno. Sovražniki so se uplašili ter so se začeli posluževati nasilnih sredstev.

Dirjali so z avtomobili skozi vasi, metali bombe proti večjim skupinam, napadali in pretepeali posameznike.

Naše ljudstvo se je uprlo temu nasilju in na več krajih je prišlo do spopadov, pri katerih so bili fašisti poginani v beg.

Tako je prišlo do večjega spopada v Marezigah, kjer so se naši neoboroženi ljudje postavili v bran in s kamenjem nagnali fašiste.

Kakor dandanašnji v Trstu, tako tudi takrat, se je vmešalo vojaštvo in namesto, da so aretirali krivce, so zaprli nedolžne, ki so napravili ta zločin, da so branili pred na-

padalci svoje življenje, svoje pravice in svojo čast.

Za vojaštvom, kakor tudi danes v Trstu, so pa prišli fašisti, ki so pretepeali posamezne nedolžne ljudi, razbijali in kradli po hišah ter jih požigali.

Tega naše ljudstvo, posebno ono, ki je radi teh dejanj nedolžno trpelo po zaporih ali se skrivalo po vinogradih pred fašističnimi zločinci in njim enakimi karabinerji, ni pozabilo!

Naj ne mislijo ti zakrinkani fašisti v Trstu, da če so uspeli za »dobri denar« podkupiti nekoliko propalic, ker so jim s tem denarjem vzbudili najnižji instinkt, egoizem, da so s tem pridobili naše ljudstvo. Ako je nekoliko takih Judežev v svojem egoizmu pljunilo na svojo čast, na svojo preteklost, na trpljenje slovensko-hrvatskega ljudstva, na pridobitve osvobodilne borbe in italijansko-slovensko bratstvo, ogromna večina delovnega ljudstva in delovne inteligence ni pozabila vsega tega. Naša trpeča preteklost je danes naša svetinja, kot so naša svetinja pridobitve osvobodilne borbe.

Mi nismo in ne bomo pozabili 1921. leta, kakor tudi vse poznejše dobe.

Vsak napreden, pameten in pošten delavec in kmet bo v nedeljo glasoval za LF, ako noče da se mu povrnejo slična leta.

Kmetje in delavci! V nedeljo vsi na volitve za LF s prezirno do Judežev, ki so za »dobri denar« pljunili na svojo čast. S. C.

Tiskovna konferenca na VUJA

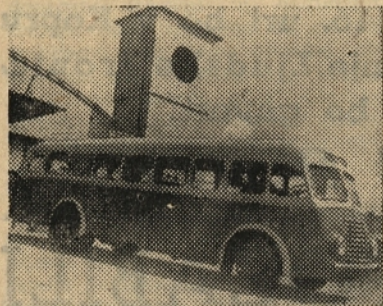
Doba za katero sta bila izvoljena dosedanja okrajna ljudska odbora je potekla, zato je VUJA razpisala nove volitve

Danes popoldan je bila na Vojni upravi JA tiskovna konferenca, katere so se udeležili številni predstavniki domačega in tujega tiska. Na vprašanja tujih in domačih novinarjev je odgovarjal dr. Jug. Ze v prvem vprašanju je odgovoril, da je VUJA razpisala nove volitve samo zato, ker je delo dosedanjih okrajnih ljudskih odborov že poteklo. V nedeljo bodo lahko nemoteno obiskovali volišča vsi tuji novinarji. Obveščevalna služba za inozemske časopise bo nemotena.

IZ SOCIALISTIČNE JUGOSLAVIJE

Odgovor kominformu - številni novi proizvodi

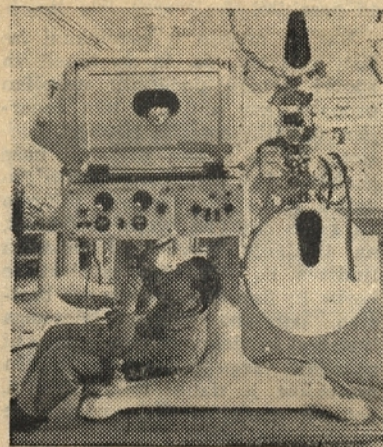
Z velikimi naporji in socialističnim tekmovanjem so delovni kolektivi v Jugoslaviji izdelali že toliko novih proizvodov, da bi jih bilo zelo težko enkrat naštet, še težje pa opisati. V veliki tovarni orodnih strojev »Ivo Lola Ribar« v Zeleznikih pri Beogradu, ki jo je zgradila jugoslovanska mladina v 8 mesecih in je največja tovarna te vrste na Balkanu izdelujejo danes že serijsko številne nove stro-

Novi autobus

je. Visoke peči, kompresorje za obdelavo železa, težke in srednje klešče posebne vrste za obdelavo kleja, stružnike, stroje za izdelavo železniških pragov, zračna kladiva itd.

Tudi v veliki tovarni Djuro Džaković v Slavnskem Brodu izdelujejo celo vrsto novih proizvodov; novih strojev in novo orodje, ki

Kinoaparati iz tovarne Iskra v Kranju

jih poprej niso izdelovali v Jugoslaviji. V tej tovarni izdelujejo parne valje, težke 15 in pol tone, lokomotive in velike bage.

V največji tovarni hidroturbin v Srednji Evropi v Litostroju v Ljubljani izdelujejo takozvane Peltonove turbine za hidrocentrale. Letos so začeli serijsko izdelovati betonska dvigala, lopatice za tur-

Stanovanj za 90.000 ljudi, 3007 industrijskih objektov in 689 mostov

Ob stalnem tekmovanju in ob uporabi novih delovnih metod so gradbeni kolektivi lani izročili v uporabo in dali svoji socialistični domovini stanovanja za nad 90.000 ljudi, razen tega so zgradili 3007 industrijskih objektov, 689 mostov v skupni dolžini 26,7 km in vrsto drugih objektov, zlasti kulturno-prosvetnih ustanov, bolnišnic, združinskih domov, zgradb za državna kmetijska posestva itd.

Svojo letno plansko nalogo je

bine in kotle, ki so odporni proti velikim vročini.

Tovarna električnih strojev »Rade Končar« v Zagrebu je največja tovarna električnega materiala na Balkanu. V njej danes izdelujejo velike generatorje tudi z nad 24 tisoč kilowatt-ampere. Eden tak generatorji zadostuje za delo 20.000 strojev. V Osiješki livarni so letos začeli izdelovati stroje za sejanje krompirja, traktorske sejalnice, stroje za okopavanje koruze, stroje za razsipanje gnoja in še več drugih poljedelskih strojev. V tovarni motorjev v Rakovici je bil lani izdelan prvi traktor, ki je ves izdelan iz domačega materiala. V tovarni avtomobilov v Tezmem pri Mariboru izdelujejo za kmečko obdelovalne zadrage tovarne avtomobile in velike avtobuse. V Kranju izdelujejo serijsko najmodernejše

Letošnje delovne akcije Ljudske mladine Jugoslavije

Pri letošnjih zveznih akcijah Ljudske mladine Jugoslavije pri graditvi Beograda in dokončanju avtomobilske ceste bo sodelovalo precej manj mladincev kot lanske leto. V Beograd bo šlo v treh izmenah samo 30.000 graditeljev, na avtomobilsko cesto pa okrog 28.000.

Udeležba mladine pri prostovoljnih delovnih akcijah bo postavljena na mnogo širšo podlago. Največ mladine bo sodelovalo pri raznih akcijah v svoji vasi, mestu ali okraju. V LR Srbiji, Sloveniji, Bosni in Hercegovini bo sodelovala mladina množično pri nadaljni graditvi svojih krajev. Mladinske delovne brigade bodo dograjevale združne domove, pogozdovale in

64 gradbenih podjetij izpolnilo do Dneva republike. Do konca tretjega planskega leta je izpolnilo petletno plansko nalogo 187 gradbenih delavcev. Razen tega so številni inženirji in arhitekti v projektivnih zavodih in podjetjih izvršili petletno plansko nalogo.

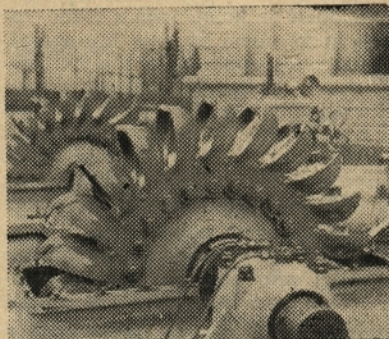
Šest milijonov ton lignita letno ob koncu petletke

Malo je v Evropi tako bogatih premogovnih bazenov, kot je tuzlanski. V njem so velikanski sloji lignita, nafte, slani vrelci, azbesta, kamene soli in drugih rudnin. V Požarnici in vse tja dol do Ugljevika so postavili visoke stolpe za črpanje nafte. V Petrovem selu se vedno bolj širi rudnik azbesta. Največ pa je v tem bazenu premoga. Rudniki lignita skrivajo v zemlji štiri in pol milijarde ton lignita. V Dubravi so odkrili veliko novo žilo v kateri doseže plast lignita tudi po 30 metrov debeline.

Na Jadranu se je začel lov plave ribe in tune

Na Jadranu se je začel lov plave ribe, ki se je pojavila v velikih jatah okrog otoka Korčule, Hvara in Solte. V zadnjih dneh so dnevno nalovili tudi po 4 vagone rib, v glavnem sardele in skuše. Največ rib so nalovile ribiške zadrage iz Bele luke na Korčuli in Maslerice na otoku Soli. Vse dosedanje na-

lovljene ribe so poslali na trge, tune pa so dobile jugoslovanske tovarne za predelavo. Jate tune so se pojavile okrog otoka Raba, kjer so ladje direkcije državnega ribolova imele zelo dober lov. Samo ena ladja je nalovila 6 vagonov tune. Letos so ribiške zadrage iz reške oblasti odplule s svojimi flotiljami v Dalmacijo, kjer se že sedaj pojavljajo ribje jate, ne bodo več čakali na ribe v svojih področjih. Na ta način se bo plan ribolova lahko precej povečal.

Novo turbine izdelane v Litostroju

gradile okrajne ceste ali pa sodelovale pri nadaljni kapitalni graditvi, pri dvigu gospodarstva svojega kraja. Mladina bo v manjšem številu tudi sodelovala pri zveznih delovnih akcijah, ker ni več tako velike potrebe po nekvalificirani delovni sili, ki so jo dajale največ mladinske delovne brigade.

Letos pri mladinskih delovnih akcijah ne bodo sodelovali študenti, število srednješolskih brigad pa se bo precej zmanjšalo. Študenti in srednješolci bodo imeli možnost, da se bodo v poletnih mesecih čim bolj pripravili za prihodnje šolsko leto.

Predsednik Slovenske akademije znanosti Dr. FRANCE KIDRIČ umrl

V torek okrog devete dopoldne je nenadoma umrl za rakom predsednik Slovenske akademije znanosti in umenosti dr. France Kidrič. — Pokojni Kidrič se je rodil dne 23. marca 1880 v Rafanski vasi pri Rogaški slatini. Gimnazijo je dovršil v Mariboru, slavistiko pa je študiral na Dunaju, od januarja 1908 je bil uradnik v dunajski dvorni knjižnici, nato je bil v Rusiji in zopet na Dunaju. Leta 1920 je bil imenovan na ljubljanski univerzi za rednega profesorja za zgodovino starejših slovanskih literatur. Letos 23. marca je dr. Kidrič praznoval 70-letnico svojega rojstva. Skoraj pol stoletja je profesor Kidrič pisal znanstvene razprave in izpovedoval svoje nazore o najaktualnejših kulturnih in političnih vprašanjih. Celotno njegovo delo obsega okrog 400 raznih razprav, izmed katerih je marsikatera tako obsežna, da bi jo bilo za celo samostojno knjigo. Dr. France Kidrič je

tisti, ki je slovenskemu narodu odkril Prešerna, saj mu je posvetil dve debeli knjigi, tretja pa je zorela za izdajo. Napisal je tudi Zgodovino slovenskega slovstva.

Kot priznanje za njegove zasluge ga je prezidij Ljudske skupščine 3. januarja 1950 odlikoval z najvišjim odlikovanjem — z Redom zasluge za narod I stopnje, vlada LRS pa mu je letos februarja podelila Prešernovo jubilejno nagrado. Z njegovo smrtjo je zmanjkala iz naše srede velika osebnost, ki se je odlikovala po globokem poznavanju slovenske književnosti.

Včeraj so pokopali posmrtno ostanke dr. Franceta Kidriča. Imel je zelo lep pogreb. Iz vseh krajev Slovenije so se prišli posloviti kulturni delavci, dijaki in mladina od profesorja Kidriča, ki jim je toliko povedal v svojih delih o slovenski književnosti.

Gradnja montažnih hiš

Graditev montažnih hiš ni nekaj novega. V tem imajo dobrekušnje Svedci, Norvežani, Angleži in Amerikanci. V Ameriki so lani zgradili dva milijona montažnih hiš, letos pa jih bodo zgradili tri milijone. Montažni način graditve hiš se je uveljavil tudi v Jugoslaviji. Ta način graditve terja predvsem nenehno naraščajoča potreba po stanovanjih za delovne ljudi v novih industrijskih središčih. Terja pa ga tudi uspešnejša in hitrejša graditev kakor je gradnja po dose-

Jugoslavija je na pravi poti

Podpredsednik ameriške progresivne stranke John Rogge, ki je na obisku v Jugoslaviji, je v četrtek sprejel na beograjski univerzi diplomsko častnega doktorja. Ob tej slovesnosti je imel tudi govor, v katerem je predvsem branil pravice malih držav, da same odločajo o svojih notranjih zadevah. Na tiskovni konferenci pa je John Rogge izjavil, da misli, da ima Jugoslavija prav v sporu s Sovjetsko zvezo in da bo to vedno izjavljala. Rekel je, da dela Jugoslavija za mir in da je bila njena izključitev iz organizacije pristašev miru, katere podpredsednik je tudi Rogge, velika napaka.

danjem načinu. V bližini Beograda je začela obratovati prva tovarna montažnih hiš v Jugoslaviji, slično tovarno so zgradili tudi v Zavidovičih v Bosni. V Ljubljani je koncem lanskega leta zbudila zanimanje prva zgrajena poizkusna montažna stanovanjska stavba, ki so jo zgradili v nekaj desetih urah. Deli hiše so zgrajeni že poprej in jih samo sestavijo s pomočjo dvigala. Tudi vsa oprema je nameščena že v hiši! Delavec prinese seboj samo perilo, obleko in posodo.

Prva montažna hiša v Ljubljani

Jugoslavija se nima namena odreči svojemu ozemlju

V soboto je imel stari lisjak grof Sforza, najbolj izrazit predstavnik italijanskega kunjastega imperalizma, v Milanu govor o jugoslovansko-italijanskih odnosih. V svojem govoru je Sforza poudaril, da obstoja edina pot, da se doseže neposreden italijansko-jugoslovanski sporazum o vprašanju Tržaškega ozemlja v tem, da sprejme Jugoslavija takozvano tripartitno izjavo, na podlagi katere naj bi se vse tržaško ozemlje priključilo k Italiji. Seveda pri tem ne bi izpustili jugoslovanske cone. V svojem govoru je Sforza pozval Sovjetsko zvezo, naj pristane na to ekspanzionistično italijansko zahtevo. Gotovo je stari lisjak pri tem računjal na sovražno politiko Sovjetske zveze do Jugoslavije in na to, da Sovjetska zveza rada prodaja ozemlja malih narodov, kot je bil to primer z našo Koroško. Jugoslovansko in naše ljudstvo je odločno odbilo »dobrohoten predlog« grofa Sforza. Glasilo KPJ »Borba« piše: Prijateljstvo med italijanskim in jugoslovanskimi narodi se ne more konkretizirati na podlagi izsiljevanja in tem manj na podlagi sile.

Jugoslavija želi živeti v miru in prijateljstvu z vsemi narodi, ki hočejo imeti z njo enake odnose na podlagi vzajemnega spoštovanja neodvisnosti in zakonitih interesov. Toda potrebno je poudariti, da Jugoslavija nima nobenega namena ne sedaj, ne v bodoče kupiti kakršna koli prijateljstva za ceno mešetarjenja svojih zakonitih interesov, in tem manj za ceno koncesij, ki bi imele pomen odrekovanja od njenega ozemlja in prebivalstva, ki na tem ozemlju prebiva.

»Politika« pa piše, da se varajo ljudje, v katerih imenu je govoril gospod Sforza, ko mislijo, da nas bodo zastrašili s takimi megljenimi pretinjami, ker imamo še predobro živce, in to smo do sedaj mnogokrat pokazali. Jalovi so njihovi upi, da se bodo v krogih visoke politike rešila medsebojna vprašanja Italije in Jugoslavije.

O mnogočem je potrebno razgovarjati se z Italijo, ker še vedno velik del našega življa ni v sestavi FLRJ, toda razgovorov o jugoslovanski coni tržaškega ozemlja ne more biti.

DELOVNO LJUDSTVO TRSTA IMA VEDNO MANJ KRUHA

V Trstu postaja položaj za delovnega človeka od dne do dne slabši. Brezposelnost raste in z njo tudi beda! Izložbe so sicer še vedno polne, toda delovni ljudje nimajo denarja, da bi si lahko nabavili najnujnejše! Če bi ljudje imeli denar, bi se izložbe izpraznile v par urah!

V Trstu ne mine dan, da ne bi kaka tovarna ali pa podjetje odpustila delavcev! Sovražniki delovnega ljudstva skušajo pred svetom ta težak položaj prikriti, v nekaterih slučajih navajajo 20.000 brezposelnih, kar je seveda nesramna laž! Število brezposelnih je najmanj dvakrat večje! Pravo stanje v Trstu potvarjajo tudi tako, da štejejo med zaposlene celo take ljudi, ki delajo le nekaj ur tedensko, čistilke, ki delajo le po nekaj ur zjutraj! Med zaposlene štejejo tudi na tisoče mladih deklet, ki jih je beda prisilila, da se zatečejo v javne hiše! Tak je danes položaj v Trstu! Kljub vsemu temu pa se kominformisti v svoji nesramnosti upajo govoriti o »veliki zgodovinski zmagi za časa stavke meeca februarja! Tisto stavko so vodili kominformisti skupaj s sindikati gospodarjev (Camera del Lavoro)! Glavni namen stavke ni bil borba za izboljšanje položaja delavskega razreda, temveč razpihanje narodne mržnje, klevetanje delovnega ljudstva ter priključevanje Trsta k De Gasperijevi Italiji! Nič čudnega torej, če danes izstopa iz takozvanih Radičevih ES, ki obstojajo le še na papirju na tisoče delavcev, ki odobravajo program Akcijskega sindikalnega odbora, ki dela uspešno na tem, da se v Trstu obnovijo razredni sindikati, ki jih je pokopal Vidali skupaj s svojo bando!

Nedavno se je pojavil v Trstu predstavnik italijanske CGL (Confederazione Generale del Lavoro), ki naj bi izvedel priključitev k italijanskim sindikatom tiste sindikalne organizacije, ki jo vidalijevci še vedno imenujejo ES, ki pa obstoja le še na papirju! Imamo tako

Stric Tom je obdaril Italijo za velikonočne praznike s prvo pošiljko orožja

Pred prihodom ameriškega orožja v Italijo se je De Gasperi sestel z ministrom za notranje zadeve Scelbo, z ministrom za obrambo Pacciardijem in ministrom za sodstvo Piccionijem. Na sestanku so sprejeli vojaške in policijske sklepe za udušitev protesta italijanskega ljudstva proti dobavi ameriškega orožja.

Na podlagi teh sklepov je Scelbova policija v Emiliji napadla kmetijske delavce v San Giovanni Persiceto. Pri tem so policisti ranili 15 delavcev. Več demonstrov, ki so zahtevali svoje pravice, je policija izročila sodišču. V Solieri je policija na brutalen način napadla nekaj sto žen, ki so demonstrirale pred sedežem tako imenovanih svobodnih sindikatov.

Italijanske oblasti, zaskrbljene zaradi odločnega odpora ljudstva proti temu za italijansko delovno ljudstvo tako usodnem koraku, niso niti povedale, kje bodo izkrcali tovor 137 ton orožja. Ko je smrtonosni tovor prispel v Neapelj, so ga pod najstrožjimi varnostnimi ukrepi na hitro izkrcali in takoj odpeljali na določene kraje.

Kljub vsem izrednim varnostnim ukrepom je italijansko delovno ljudstvo odločno protestiralo proti temu žalostnemu dogodku, ki je znanilec novih vojnih grozot in strahovitih vojn.

nov dokaz, da so se vidalijevci že mnogo pred tem odločili za priključitev Trsta k De Gasperijevi Italiji in se glede tega znašli na isti liniji z vso italijansko reakcijo v Trstu! Ko so kominformisti uničili mnoge osnovne pridobitve revolucionarne borbe tržaškega proletariata, mu hočejo zdaj naprtili še De Gasperijeve fašistični jarem! Tržaški proletariet pa take kominformistične ter fašistične linije ne bo sprejel! De Gasperijeva Italija uvaja danes fašizem na celih črti, na cesto je pognala že 5 milijonov delavcev ter napolnila za-

Reakcijo in kominformiste bodejo v oči svobodne in demokratične volitve v Istrskem okrožju

Med tem, ko se delovno ljudstvo Istrskega okrožja pripravlja na svoje volitve, dviga vsa reakcija velik hrup. Najbolj glasni pa so kominformisti, to je tisti, ki bi radi delavce prepričali, da so ravno oni najbolj dosledni branilci interesov delovnega ljudstva! Ves reakcijski tisk prinaša dolge kolone, ki govorijo o nezaljšnem terorju v coni B, o mučenju ter ubijanju delovnega ljudstva. Dolge časopisne kolone prinašajo naslove, ki zvenijo skoraj vsi približno takole: »Delavcem v Kopru se žuga, da bodo odpušteni« (Messaggero Veneto, 11. IV.), »Babilonski kaos titinske propagande v coni B« (Giornale di Trieste, 6. IV.), »Kmetje na prisilnem delu, ker niso mogli plačati davkova« (Unita, 11. IV.), »Rankovičeve skrinjice« (Il Lavoratore, 3. IV.), »Prebivalci cone B STO, odgovorite NE titofašistom« (Delo, 1. IV.). Enotna fronta je popolna! Lahko presodi najbolj preprost ter neuk človek! To, kar smo vedno govorili, dobiva sedaj, ko se v IO pripravljamo na volitve, zopet svoje popolno potrdilo! Kominformisti delajo isto, kar počenja vsa italijanska reakcija: blatijo FLRJ, blatijo narodno osvobodilno borbo, blatijo ljudsko oblast v coni B, razpihanje narodno mržnje ter razbijanje enotnosti delovnega ljudstva, govorijo o priključevanju cone B k FLRJ, medtem ko oni že skoraj dve leti priključujejo STO k Italiji in očitno rušijo vse sklepe mirovne konference ter načela mirolnosti!

Znano je, da v istrskem okrožju ni brezposelnosti, da nasprotno primanjkuje delovne sile, toda oni pišejo kljub temu, da v IO ni dela, ali pa, da je delo prisilno! Pišejo, da ljudstvo umira od črne lakote! V svojem kominformističnem zanosu vidalijevci že vidijo, kako morajo kmetje prodajati svoje zadnje tele, da bi lahko plačali davke, ki so tako visoki, da naravnost dušijo vsakega posameznega človeka! Vsak človek v IO vidi ogromen napredek na vseh področjih gospodarske ter kulturne dejavnosti, oni pa tega napredka ne vidijo! Mar mislijo, da bi se ljudska oblast pod takimi pogoji lahko vzdržala? Ne bi se, prav gotovo ne! Kar je bilo v IO doseženega, je rezultat naporov vsega delovnega ljudstva, ki dosega velike uspehe kljub skromnim sredstvom, s katerimi razpolaga! Toda, v ljudstvu, ki se je osvobodilo jarma izkoriščevalcev, je taka moč, ki premaguje postopoma vse ovire in si zmagovito utira pot!

Kakor si je vsa reakcija skupno s kominformisti edina glede potvarjanja gospodarskega ter političnega položaja v IO, nastopa prav tako enotno v pogledu bližnjih volitev. Pred nekaj dnevi je na pr. Messaggero veneto (11. IV.) napisal: »Delavce iz tovarn v Izoli ter Piranu so postavili pred izbiro: ali

poré z doslednimi antifašističnimi borci!

V Istrskem okrožju, kjer je delovno ljudstvo zadržalo svojo oblast, pa je položaj docela drugačen! Brezposelnost je bila enkrat za vselej odpravljena. Delovno ljudstvo dosega na vseh področjih ogromne uspehe! Izdajalci delovnega ljudstva bi radi prodali tudi naše okrožje De Gasperijevi Italiji! Tuda, naj si zapomnijo, da so to računali brez krčmarja! Delovno ljudstvo v Istrskem okrožju ne bo izpustilo iz rok to, kar si je priborilo v težki in krvavi borbi!

na zborovanje (v Koper) ter imeti plačan delovni dan, ali pa izgubiti tridnevno plačo ter prav toliko dni zajamčene preskrbe.« Najbolj daleč pa se spušča Il Lavoratore, ki piše na pr.: »Oznovski policaji aretirajo ter pretrepajo za vsak sumljiv gib ali sumljivo besedo« (10. IV.). Tedaj, ko je Ljudska oblast razpisala volitve, so vidalijevci pohiteli s svojimi izjavami ter med ostalim napisali tudi sledeče: »Titovci so glavni agenti anglo-ameriškega imperializma, ki pripravljajo vojno proti Sovjetski zvezi« (Il Lavoratore, 20. IV.) Vidalijevci, ki se na eni strani prikazujejo branitelje ter čuvarje interesov SZ, nastopajo na drugi strani roko v roki z vso italijansko reakcijo, kar pa pomeni, da so lepe besede o SZ le krinkaj, za katero se skriva njihovo izdajstvo interesov delovnega ljudstva! Da je res tako, potrjuje vsa njihova praksa zlasti v Trstu!

Ves reakcijski tisk, v številni kominformističnega, ugotavlja, da ni bilo v Istrskem okrožju niti enega samega uspelega volivnega sestanka! Mogočne manifestacije v Kopru se je udeležilo le nekaj sto ljudi! Tako pišejo in tako potvarjajo dejstva tisti, ki najbolj kričijo, da je italijansko delovno ljudstvo v Istri v nevarnosti, pa še vedno pobijajo slovensko delovno ljudstvo na ozemlju, ki je bilo priključeno k Italiji! Iz tega je pač lahko sklepati, kaj bi pri nas v Istri počeli italijanski fašisti, če bi se vrnila na oblast! Delovno ljudstvo Istre se tega prav dobro zaveda in zaradi tega pravi: nikdar več nazaj v stare čase. Prav zaradi tega je delovno ljudstvo tudi v IO na tem, da brani vse svoje dosežke pridobitve in ne izpusti iz rok prav ničesar! Izkustva učijo!

Reakcijska banda je vrgla v svet na tisoče izmišljotin o naših volitvah, kar pa kaže, da je šibka ter onemogla, kaže, da ji v besu ter težavah pride vse prav! Delovno ljudstvo v Istrskem okrožju pa bo na vse take klevete ter podle laži odgovorilo z enotnim glasovanjem za Ljudsko fronto, s povečano dejavnostjo na vseh področjih!

Fašisti vodijo časopise v Italiji

Človek, ki prebira današnje italijanske časopise, mnogokrat zasledi v njih članke, ki se prav nič ne razlikujejo od člankov v nekdanjem Mussolinijevem časopisu. To je povsem jasna stvar. Starim fašistom so dovolili, da so vzeli v svoje roke vodstvo v italijanskem tisku. To je tudi glavni razlog, da se v italijanskem tisku danes ponovno povečuje fašizem. Poglejmo si nekaj primerov: časolis »Roma« v Neazlju izhaja že od leta 1863. Danes je na čelu tega časopisa Alfredo Gisnoretta, bivši faš-

istični voditelj. Do 25. julija leta 1935 je bil korektor turinske »Stampa«, a potem urednik rimskega dnevnika »Il Lavoro fascista«.

»Messaggero« vodi Manjo Missiroli, ki je dolgo časa živel od prejemkov fašistične vlade. Napisal je na stotine brošur in na tisoče člankov, v katerih je povečeval fašizem. Njegovo najslavnejše delo je bila brošura pod naslovom: »Kaj Italija dolguje Mussoliniju«. To brošuro je napisal tik pred zlomom, objavljena pa je bila leta 1943. Gospodarski časopis »Il Globo« vodi fašistični pustolovec »Oreste Mosca«, ki je bil odgovorni urednik »Popolo di Roma« vse do 4. junija 1944, ko so zavezniki prišli v Rim. Za »Giornalle della sera« odgovarja Giuseppe Galassi. On je tipičen primer fašista. Dolgo let je bil glavni urednik »Giornalle d'Oriente«, ki ga je v Aleksandriji in Egiptu podpirala fašistična vlada. Za »Giornalle della sera« pišejo tudi znani špijoni OVRE: Ubaldo Silvestri in Nicola Cupi. Tako bi lahko naštel še nešteto imen in primerov kako imajo nekdanji fašisti danes glavno besedo v italijanskem tisku. Tudi komunistični-informbirojevski tisk se ponša s svojimi fašističnimi poedinci. Italijanji in gotovo tudi mnogi od vas, se prav

dobro spominjate Davida Lajola v uniformi z rimskim orlom in puško na ramenu. Danes pa je urednik »Unità«.

Ne smemo se čuditi, zakaj so na tako važna mesta italijanskih časopisov prišli za direktorje in odgovornje urednike preskušeni fašisti. To je pač kaj enostavna in razumljiva stvar. Vladi gre zato, da utrdi močno obrambo proti italijanskemu ljudstvu. Ne smemo se čuditi italijanski komunistični partiji, ki se poslužuje takih novinarjev. Tudi njej so potrebni ljudje, ki znajo voditi propagando in pisati laži. To pa dobro znajo novinarji-fašisti, zato se jih poslužuje vlada in italijanski komunisti.

20.000 vojakov dezertiralo iz angleške vojske

Angleški minister za obrambo Emanuel Sinvel je izjavil v Spodnjem domu, da je iz angleške vojske dezertiralo 17.477 vojakov. Največ iz suhozemske vojske, a najmanj iz mornarice. Od skupnega števila dezertirancev odpade 10.000 na črnce. Sinvel je na koncu dodal, da vsak mesec pobegne iz angleške vojske približno okrog 200 vojakov.

Po zaslugi LJUDSKE OBLASTI Od smradu in nečistoče - do zdravih in čistih ulic

V nekaterih predelih naših mest človeku ni potrebno, da gre daleč in da gleda in čuti zapuščeno stare italijanske fašistične vladavine. Ponekod ta prodre do nosnic in pusti človeka vtis, da se ne nahaja na ulici, ampak na kakem smradljivem smetišču. Ne smemo pa misliti, da je bilo to stanje slučajno, ampak na ta način si je rimska »millenaria cultura« utirala pot v istrska mesta in puščala prebivalcem istrskih mest srednjeveško primitivno kanalizacijo, leglo nalezljivih bolezni. Znano je, da v nekaterih mestih, kot na primer v Piranu, kanalizacija sploh ni obstojala. V mestih, kjer pa je obstojala, pa je bila tako primitivna, da nikakor ni ustrezala najosnovnejšim higijenskim pogojem. Jasno, da se je moralo ljudstvo v tej zapuščenosti posluževati raznih pripomočkov, ki pa od daleč niso zadoščevali, da bi preprečili rastočo nesnago, smrad in širjenje bolezni.

Kot je ljudska oblast, v skrbi za podeželsko ljudstvo začela z načrtno napeljavo elektrike in odpiranjem šol, da bi tako zabilala na podeželju dediščino kulturne in gospodarske zaostalosti, je začela izboljšavati tudi higijenske razmere v mestih. Tako že vsa leta po osvoboditvi opazamo po istrskih mestecih živahno vrvenje. Tu se podirajo nepotrebni zidovi, ki so zakrivljali pogled na tiste redke zelene vrtove, tam se podirajo stavbe, v katerih so mnogi trpini preživljali svoje tužne dneve, in na njihovem mestu rastejo nove, ki bodo prinašale srečo in blagostanje za tiste, ki bodo v njih živeli. Posebno zadnje čase pa se vsepovsod opaža prekopane stare jarke. Da, jarki! Stoletja in stoletja — odkar so nastala ta mesta — so ti služili, taki kot so, kot »kanalizacija«. Po teh jarkih se je iztekala vsa mogoča umazanija. Nevzdržan smrad je pronical iz zemlje in se širil med zidovi, se dvigal do oken in okuževal zrak v hišah.

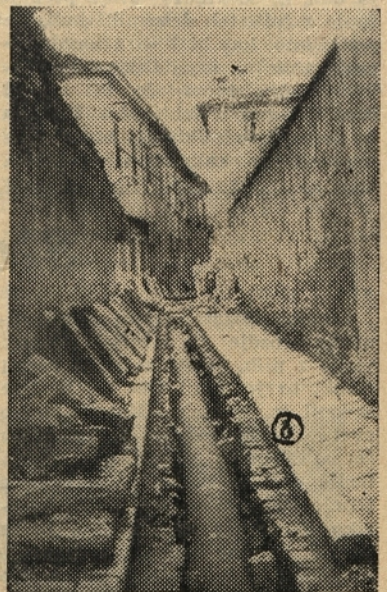
Novo kanalizacijsko omrežje se obnavlja vzporedno z vodovodnim omrežjem, v nekdanje »jarke« polagajo cementne cevi.

Ze v letu 1949 je bilo zgrajenega 6210 metrov novega kanalizacijskega omrežja za vse okrožje. Od tega dela sta imeli v letu 1949 prvo in največjo pomoč mesto Izola in Piran. Šaj v Izolik analizacija

sploh ni obstojala, a je bilo do konca leta 1949 dograjenih že 1550 metrov kanalizacijskega omrežja ter tako dosegla v tem svoj letni delovni plan. V Piranu, ki je bil, kar se kanalizacije tiče, popolnoma zanemarjen, pa je bilo na pobudo ljudske oblasti in z njeno pomočjo v istem letu dograjenih 998 metrov popolnoma novega kanalizacijskega omrežja.

Prav tako so lani tudi v Kopru začeli s pripravami za obnovo kanalizacije, ki je do danes že lepo napredovala.

Ali bodo tudi ta dela zbudila v oči »gospode« pri kominformističnih listih, ki so ob vesti, da se v Kopru gradi nova tržnica, pisali: »Čemu to? Ali ni dobra stara?« Ali bodo ob obnovi kanalizacije tudi govorili: »Zakaj to, ali niso dobri kanali?« Seveda pišejo tisti go-

spodje vse to z namenom, da mečejo pesek v oči tistim, katere še upajo pritegniti in pridržati v svojih kapitalističnih zankah.

Istrsko ljudstvo pa vedno bolj razumeva, kaj vse mu ljudska oblast nudi. In to razumevanje dokazuje s tem, da v vseh teh velikih delih ne stoji ob strani, temveč sodeluje s prostovoljnimi delom. Srečnih in nasmejanih lic srečuješ prostovoljce. S krapom odkopavajo zemljo iz jarkov in polagajo v nje betonske cevi.

ZA VSAKOGAR NEKAJ

Zakaj zahteva Ljudska fronta nacionalizacijo velikih podjetij

Gospodarstvo potrebuje dvoje: kapital in delo, oziroma bolj določeno povedano: tovarnar mora imeti stavbe, stroje, surovine, opremo, vozila, gotov denar in drugo, na drugi strani pa delovno silo; obrtnik ne more proizvajati brez delovnega orodja, potrebnega denarja za nabavo surovin in drugega materiala. Isto je tudi s kmetom, kateremu je potrebna dovoljna količina rodovitne zemlje, živina, orodje in semena, a tudi denarja. Denar je veren spremljevalec blaga in zato v gospodarstvu nujno potreben. Zato kapitalisti skrbijo, da zberejo v svoje roke čim več tega blaga, ga spravljajo v banke in po njih vlagajo tja, kjer jim več nese, to je za nakup rudnikov, rodovitne zemlje, gozdov, v industrijo, v prometna sredstva, trgovinska podjetja itd. S tako vložnim kapitalom zasedejo glavne gospodarske postojanke in s tem dobijo v svoje roke »platan in škarje«, kar pomeni, da odločajo v gospodarstvu in politiki. Tudi v politiki, ker, kdor ne razpolaga s kapitalom (imovino, premoženjem), ta nima nikjer besede, oziroma nima kaj odločati. V kapitalističnih državah odloča torej kapitalistova volja, ker so vsa glavna proizvodna sredstva njegova. Kaj to pomeni, smo desetletja občutili na svojih plečih in poskuša delovno ljudstvo povsod, kjer koli kraljuje kapitalizem.

Zato ni bila naša narodno osvobodilna borba samo obramba, temveč je bila njena naloga borba za izgon tujih in uničenje domačih kapitalistov, to je onega razreda, kateri je sprožil prvo in drugo svetovno vojno in pogal vanjo delovne množice, da se borijo samo za njegovo »platan in škarje«. Iz pravične obrambe se je pojavila pravična uničevalna borba izkoriščanih proti izkoriščevalcem. Težka in draga je bila, a uspešna. Uspešna za vse one, ki so stoletja nosili samo dolžnosti in so zaman terjali svoje pravice, porazna pa za one, ki so množili svoje premoženje z žulji teh delovnih ljudi. Le pomislimo, kaj bi bilo z nami, jugoslovanskim in italijanskim delovnim ljudstvom, če bi se bil uresničil peklenski načrt Hitlerja in Mussolinija! Vkleneča bi nas bila v suženjstvo, kakršnega še ni bilo.

Da smo to strašno usodo preprečili in si priborili narodno svobodo — še več: da se moremo sedaj gospodarsko in kulturno neovirano razvijati, gre prva zasluga Komunistični partiji Jugoslavije, ki je položila temelj narodno osvobodilni borbi in jo je tudi vodila. Ljudstvo je z vsako zmago širilo in krepilo svojo oblast. Vojni ali strateški uspeh je bil istočasno tudi politični uspeh, ta pa je pomenil zmago delovnega ljudstva, oziroma pravo revolucijo, ker je ljudska oblast vzela izkoriščevalcem iz rok njihovo imovino in jo izročila vsemu delovnelu ljudstvu, kar pomeni, da je privatna lastnina proizvodnih sredstev (rudniki, tovarne, veleposrestva, banke, zavarovalnice, promet i. dr.) nacionalizirana.

Tako je delovno ljudstvo dobilo v svoje roke velik fond in z njim glavno orožje, s katerim so ga dotlej izkoriščali bivši lastniki na tri načine: prvič pri nagradi za njihovo delo (delavce v podjetjih, na veleposrestvih, pri prometu, v trgovini, kmeta pri prodaji njegovih pridelkov) in pri nakupu potrebnih stvari ter pri odmeri davkov. Da, pri davkih se je vršil pravcati zakonjen rop. Saj je menda vsem znano, da pade v kapitalističnih državah glavni del davkov na pleča delovnih ljudi, ker kapitalizem skriva svoj zaslužek in svoj kapital po različnih domačih in tujih bankah. On pravi takole: Ti državni aparat (vlada, njena ministrstva in drugi uradi) odredi davke in jih izterja. Za gospodarstvo pa skrbimo mi. In kam gredo ti davki? Odgovor je kratek: Za kapitalistične ustanove, to je za vojsko, policijo, uradništvo in za podporo tovarnarjem in veleposrestnikom. Sele nato pridejo na vrsto kakšne ceste (ki spet služijo pretežno kapitalistom in v vojne namene), vodovodi in enako. Pri teh delih poberejo glavni zaslužek kapitalistična gradbena podjetja. Kratko: delovno ljudstvo redi z davki svoje sovražnike ali gada na svojih prsih. Davke pobira tudi Jugoslavija in tudi mi, a z drugačnim namenom in merilom kot v pogojih kapitalizma. Glavni davek v Jugoslaviji je davek na promet proizvodov. Tega plačujejo podjetja, ki proizvajajo dobrine ali pa s predelavo povečujejo njih vrednost. Ta davek pomeni dolo-

čen del iz proizvodnje, ki gre v splošno državno (občeljudsko ali družbeno) zbiranje (akumulacijo) za koristne potrebe. Ta sredstva, ki gredo v kapitalističnem gospodarstvu v žep kapitalistov, koristijo skupnosti, ker odteka nazaj v gospodarstvo za dvig splošne ljudske blaginje. Stiri petine (80 odstotkov) davkov nosi delavski razred (državni sektor), ostala ena petina odpade na prispevke državljanov.

Po tej novi poti gremo tudi pri nas, ker imamo precej podjetij, ki so popolnoma ali deloma privatna lastnina, kar ni v skladu z interesi delovnega ljudstva, zato jih bo treba nacionalizirati. Tako bodo delavci resnično gospodarji glavnih proizvodnih sredstev in bodo kot taki skrbeli za dvig storilnosti dela, kar bo nedvomno naglo dvignilo njihovo in blaginjo ostalega delovnega ljudstva. Takšna je zahteva naše politične organizacije SIAU.

Ogabna laž pa je podtalna propaganda naših sovražnikov, da se namerava nacionalizirati tudi obrtništvo. Mar niso obrtniki delovni ljudje? Ali ni njihovo gospodarsko udeleževanje koristno in iskreno?

To je bistvena stran programa vseh poštenih in iskrenih pristašev ljudske oblasti, kateri nočejo prodajati svojih interesov za judežev groš, ampak skrbijo za svojo lastno bodočnost in bodočnost svojih otrok. Sovražniki delovnega ljudstva in njegove oblasti bodo dejali, da vzdržuje z davki vojsko, zaščito in uradništvo tudi Jugoslavija. Oni bi želeli, da bi mi imeli le par lesenih pušk, da bi nas naš kapitalizem čez noč raztrgal, zaščita in uradništvo pa delata za ljudstvo.

Za naše pionirje UGANILA JE

Sprejeli smo več odgovorov, najboljšega objavljamo, Elvira pa naj pride po nagrado v naše uradništvo.

Na vprašanje, kdo ugame katera vas je bila na sliki v »Istrskem tedniku« Vam jaz nekoliko povem o posebnosti te vasi.

Ta vasica se imenuje Krkavče.

Leži na robu griča, ki se dviga v bližini reke Dragonje.

Ker sama živim v bližini te vasi, mi je znano kako živijo in s čim se bavijo prebivalci. Večina prebivalstva se bavi s poljedelstvom in v manjši meri z živinorejo. Njihov glavni pridelek je olje, kadar jim oljke dobro obradijo. Poleg olja imajo sladko vino. Ostali poljski pridelki so bolj skromni, tako da včasih ne služijo potrebam vsega prebivalstva. Za vse drugo se morajo zateči v Koper, ki je oddaljen okrog 18 km od vasi. Nima nobenega prevoza-

nega sredstva. Pomagajo si pač z svojimi oslički.

Ceprav izgleda, da je ta vas oddaljena od vsega, se naša ljudska oblast zanima tudi zanjo, za izboljšanje življenja ljudi v Krkavčah, z dograditvijo ceste Smarje—Nova vas bodo Krkavčani dobili lepo cesto po kateri se bo lahko brez večjih težav prišlo tudi v oddaljene Krkavče.

Lahko bi še opisala življenje prebivalcev te vasi toda upam, da sem v glavnem povedala vse kako živijo in delajo ljudje v Krkavčah.

Elvira Pribac

Bajka o Sovjetski pomoči Za vstajo v Jugoslaviji

(Nadaljevanje)

Tedaj za servira laž, da je naš Vrhovni štab v maju 1944 pobegnil v Italijo, seveda k anglo-amerikanem. In »prav v tem najboljši kritični trenutek je prišla na meje Jugoslavije Sovjetska armada«. Torej v najbolj kritičnem trenutku od maja je prispela Sovjetska armada na naše meje v septembru. »Najbolj kritični« trenutek je bil alj zelo malo kritičen, da je lahko na svojo rešitev čakal štiri mesece, ali pa sploh ni bil kritičen. Ko pa je bila že tu, je Sovjetska armada hitro izpolnila svojo nalogo glede naše osvoboditve.

Tu samo mimogrede omenjamo, da je Rdeča armada v oktobru 1944 sicer res pomagala pri osvoboditvi Beograda, Banata in Bačke, la se je v istem oktobru Molotov v Moskvi sporazumel s Churchillom in Edenom o razdelitvi področij vpliva med Veliko Britanijo in ZSSR v Jugoslaviji na podlagi 50 : 50.

(Jaz sem bil takrat v Moskvi in skupaj z našim veleposlanikom tovarišem Stanoje Simičem sem bil povabljen na slavnostni sprejem, ki ga je Molotov priredil na čast angleških ministrov. Spominjam se, kako je stopil Molotov veselega obraza k meni in me potrepal po ramji in rekel, da je stvar Jugoslavije v najboljšem tiru. Ni pa povedal, da je to najboljše v delitvi naše kože). Ker pa sodi to vprašanje razdelitve področij vpliva prej v okvir moralne kakor materialne pomoči, se tu ne bi več ukvariali z njim, ker je vprašanje moralne pomoči poglavje zase, o katerem bomo povedali več drugič. Pa tudi iz komentarja Radia Bukarešte je videti, da je bila morala v nas samih, v našem pričanju o zmagi Rdeče armade. Kako pa bi tudi moglo biti drugače? Če

namreč prihaja morala od zunaj, od samega primera sovjetske armade, zakaj ta zunanja morala ni učinkovala tudi v Romuniji in še kje drugje izven Jugoslavije.

Vsakdo se spominja, da smo začeli vstajo v juliju 1941. In spominja se tudi, kakšen je bil takrat položaj na vzhodni fronti tja do decembra, ko so Hitlerja poglali iz Moskve. Znano je, kako je bila naša splošna ljudska vstaja že takrat razširjena in kolikšno ozemlje je že organiziralo ljudsko vstajo je bilo pri nas osvobojeno. V tem kritičnem obdobju borbe Rdeče armade od julija do decembra 1941. ko je bilo na vseh drugih frontah zatišje, lahko govorimo edino o moralni pomoči, ki smo jo udili z našo borbo Sovjetski zvezi in njeni armadi. Ko bi ne bila Komunistična partija Jugoslavije našim narodom vlila ne le voljo do borbe za lastno osvoboditev, marveč tudi zavesti, da morajo s svojo borbo Rdeči armadi kar najbolj pomagati s tem, da zadržujejo čim več nemških divizij v Jugoslaviji, bi položaj na vzhodni fronti v tem obdobju pač ne bil vzpodbuda našim narodom, da bi začeli borbo in vstajo »proti takšni sili«. Toda takšne moralne sile ne moreta razumeti ne Gottwald ne Ana Paukerjeva, ki sta poslušala vesti o osvoboditvi svojih držav na svojih stanovanih v Moskvi iz radijskih aparatov. Prav to je vzrok, zakaj iščejo za našo vstajo zunanje razloge.

Ta napad so imenovali verolomni zato, ker je Hitler z njim potepal pakt o nenapadanju, ki je bil leta 1939 sklenjen med Hitlerjevo Nemčijo in ZSSR in o katerem je Molotov, ko ga je 3. septembra 1939. predložil Vrhovnemu sovietu v ratifikacijo, rekel.

(Nadaljevanje sledi)

Slovo

»Jesen! Bogata jesen: zrelo rumeno grozdje na latnikih. Grozdi visijo z njih, veliki in zlati. Vzemi otrok, to je zate! Oče je te trte škropil in žveplal.« Glej jih, kako cvetijo kakor rožice! je rekel. In še: »Pili bomo, če da bog ali pa hudič, pili ga bomo, pa naj se je tepejo Italijani za Abesinijo in Afriko in naj še tako kričijo in se derejo, da smo barbari, pili ga bomo!« Vidiš sin, tako je rekel. Ko je prišel domov, se je lotil motike: treba je bilo napraviti novo toporišče. »Kmalu bo čas za rahljanje zemlje, grah bo treba obsuti je pravil. Tedaj je prišel naglušni poštar iz Bertokov in mu dal pismo — bila je pozivnica, da mora tudi on na vojsko — zato da bo branil domovino! — Črno je pogledal beli list in motiko pod njim, na malega Izidorja, ki je hodil po dvorišču, zdaj pa zdaj opletal z nogami, kričal in lovil kokoši: »Papà, nobene ne morem ujeti, papà! Si slišal? Nobene ne morem ujeti!« — »Prok-jeto!« jerekel papà, »tisočkrat pro-

kletoj! Tedaj je zgrabil motiko, porinil z vso silo vanjo toporišče ter stekel na grahovo njivo. Ogrehel je grah, razor za razorjem, kakor če bi lomil glavnik, rogelj za rogļem, dokler ne ostane hrbet. Tudi hrbet njive je oče ogrehel. Pot se mu je lesketal na čelu in kapljal na zrahljano zemljo. »Zato da boste imeli graha!« je rekel in utrujen sedel na rob ob stezi, naslonil glavo na potni rok — iz oči so mu kapljale debele solze. — Drugi dan je še enkrat poškopil trte: »Zato da boste jedli!« Tako je govoril oče, preden je odšel k vojaku.

Mama je pekla kruh, pripravila obleko in kovčeg — ker oče gre branit domovino. Solze so padale mami na lepo zlikano obleko, ko jo je polagala v kovčeg. Oče je stopil v hlev vile in očistil živini izpod nog, da se ne bo mazala in močila, da bo spala lepo na suhem. »Stoopi, Stela! Na, Vjolana!« Kravj sta se mu čudili vsaj tako sta ga gledali. Nista bili vaje-

ni, da bi ju gospodar lepo nagovarjal in jih božal. Vselej je uporabil silo, če ga nista ubogali, nabil jih je z vilami ali z metlo, kar je dobil v roko — zato sta se ga bali in ga poslušali. Toda sedaj se je vedel čudno: božal jih je po vratu in hrbtu, jima dajal soli, da sta jo lizali z njegovih rok. »Hočeta še? Nata!« In zajel je veliko pest soli iz solnice in jima dal. Stegovali sta vrat in on jih je gladil. Iz grla jima je prihajalo zadovoljno grčanje.

»Moje uboge živali! Ce se vrnem, ali vas bom videl tu v hlevu taki, kot sta sedaj? Mati bo sama lahko delala, vzdrževati bo morala otroka. Bo zmogla? Potrepljal je živali po plečih in jih pogladil.

Po dvorišču je prišla žena. Oči si je obrisala v predpisnik in pogledala v hlev, kjer se je mož sukal okoli živine.

»Fridi, boš malo jedel, sem pripravila.«

Jedel je brez vsake slasti. Gledal je v marmor na mizi s praznim pogledom, zamišljeno.

»Čuj! Danes bova šla pozdravit botra. Ne gre, da bi šel, ne da bi se malo povesella skupaj. Zameril bi mi. Kakšna prijateljca pa sta, da

bi se kar tako, brez pozdrava ločila. K sosedu pojdi vprašat, če ti posodijo kolo; bova šla s kolesi.«

Sončno popoldne ju je spremljalo, ko sta šla v Trst. Pozno v noč sta se vračala. Mož je zamišljeno vozil vstric žene in celo pohitel, ne da bi zapazil, da ona zaostaja. Vrtil je naglo pedala na ovinku, za katerim se je oglašalo grmenje avtomobilskega motorja. Zena je zaostala že za nekaj sto metrov za ovinkom, ki ga je pravkar prevozil. Sele svetloba avtomobilskega žarometga ga je prebudila iz razmišljanja. Kot bi se prebudil iz sna je videj bližajoči se avtomobil, medtem ko je on vozil po sredini ceste. Zarki jarke svetlobe so mu odzveli vid in obrnil je na slepo v stran, kjer je bil prepad. Silen sunek v kolo je zaustavil njegovo brezcoljno vožnjo: padej je in v ramji pod kožo začutil boleč udarec in škrt kosti, ki se je zlomila. Avto je bil že mimo in, ko se je s silno bolečino ozrl po osvetljeni cesti, je videj ženo, kako je naglo vozila proti svetlobi. Kmalu je bila pri njem in mu pomagala vstati. Roka mu je visela na niti in ga skelela v rami, da je stokal. Ma-

rija je molče pobrala strto kolo in mu ga dala v roko.

»Ali se norčuješ?« je zastokal Ciril.

»Sel si naprej brez mene, padel si, in sedaj vozi kolo sam, ko si ga razbil!« je odgovorila in hotela zavrteti pedal. Tedaj je opazila, da stoji mož na mestu in mu rama visi na stran.

»Kaj pa imaš?« je vprašala, stopila s kolesa in se mu približala. Ciril je zastokal in pokazal z zdravno desnico na visečo roko.

»Oh, Ciril! Alj si si zlomil roko?«

»Da!« je odgovoril in se zibal na nogah od slabosti, ki ga je prijela. Podprla ga je pod pazduho in tako sta v noči šla k zdravniku v Valmarin.

Po štiridesetih dneh zdravljenja v vojaškem sanatoriju v Valmarinu se je Ciril vrnil domov. Rdečica, ki si jo je pridobil s trdim delom od svojega trinajstega leta pod latniki in v tujih vinogradih z motiko, se je skoraj izgubila iz razoranega, gubastega obraza in udrtega lica.

(Nadaljevanje sledi)

»ISTRSKI TEDNIK« NAŠEMU KMETU

NAŠI ZADRUŽNIKI IN VOLITVE

Važnost, katero pripisuje reakcija našim upravnim volitvam, zajema vedno bolj naše ljudske množice sicer ne zato, da bi se k'anjali reakciji, pač pa da isti dajo odločen odgovor na podtikanja in klevete.

Glavni temelj reakcionarnih klevet je gospodarski organizem našega ozemlja. Solzijo se po starih lepih časih, ko je naš kmet nosil svoje pridelke sam na trg in je bil tam izpostavljen na milost in nemilost raznim špekulantom, ki so ga izkoriščali po milji volji.

Danes pa so te proklete zadruge tako zaslužile siromaka kmeta, da mu ni treba več v mesto na trg, marveč mu njegove pridelke odcvzame zadruge s silo in mu tudi nasilno izplača. Radi tega je v obalnih mestih do mala izumrla vsa trgovina. Podoželje, ki je bilo poprej veliki vir dohodkov za mesto, se je osamosvojilo in mestni (zelenaši in oderuhi) dobrotniki kmetov propadajo. Saj kmetovalci so dobre duše (anime buone) in se pustijo izkoriščavati ali ti mestatori s svojimi zadrugami so jih popo'noma pokvarili. Da si jih še bolj pridobijo na svojo stran, so dali kmetovalcem celò zemljo vzeto meščanom, ki so si jo pridobili na pošten način in so s svojimi koloni in delavci pošteno ravnali.

Da, zadruge so vir vsega zla, če bi teh ne bilo, bi se še lepo živelo v harmonični slogi. Kmetje bi delali in nosili svoje pridelke v mesto in da bi se prikupili gospodi bi s pridelki prinesli v dar še kako pleče, jajca, kokoš ali pa purana. Gospod bi jih pa potapljal po ramenu in kmetje bi bili vsi srečni.

Toda te zadruge so vse pokvarile.

Da, gospodje, zadruge so vam prekrižale vse račune. One so vam iztrgale kmečke množice iz vaših kremljev v katerih ste jih držali stoletja ter jim pili kri. Zadruge so kmetovalcem olajšale prodajo pridelkov doma ter mu na ta način zagotovile več časa na razpolago, za obdelovanje svojega polja, dočim je poprej izgubljal po cele dneve, da je vnovčil svoj pridelek. Cesto ni pa mogel z izkupičkom nitj kriti svojih stroškov za pot v mesto.

Zadružniki iz Ankarana so napovedali tekmovanje

Zadružniki iz Ankarana so napovedali tekmovanje kmetijskih obdelovalnih zadrug. Smarje, Tekmovali bodo: v disciplini v zadrugi, v notranji organizaciji dela, v mobilizaciji žena v proizvodnji, v izpolnitvi plana, v izvršitvi pomladanske setve, v pošiljanju poročil o izvršenem delu in v prostovoljnem delu.

Zadružniki iz Ankarana so s svojo iniciativo pokazali svojo politično zrelost; dokazali so, da so obračunali z staro miselnostjo. Ankaran nam nudi najboljši dokaz, da korakamo po pravi poti v boljšo bodočnost — v socializem. Tovariš Lenin je v svoji brošuri »Velika pobuda« označil iniciativo o tekmovanju in prostovoljnem delu kot zgodovinsko najvažnejši dogodek pri ljudstvu, ki se je osvobodilo izkoriščevalskega načina dela. Prepričani smo, da so Ankaranci naleteli na močnega tekmeca in zato se ne moremo izraziti o zmagi. Mi bomo spremljali potek tekmovanja in objavljali uspehe.

Prepričani smo, da se bodo na pobudo Ankarancanov odzvale vse obdelovalne zadruge na našem ozemlju.

Ječe bi se zopet napolnile z našimi delovnimi ljudmi, brez razlike na narodnost. Kajti ko se gospodi gre za žep postane tudi internacionalna. Toda največja krivica bi doletela ravno Slovence in Hrvate.

Vsi napredni, pošteni in pametni kmetje in kmetice, delavci in delavke, ki se zavedajo resnosti tega trenutka bodo glasovali za L. F., zaščitnico vsega delovnega ljudstva v našem okrožju.

Nekaj je še tej dobri gospodi jako bridko, Zemljo, ki so jim prej obdelovali »ščavik«, so »takozvane« oblasti dale to zemljo kmetom. Zamislite, takrat so ti kmetje tako pohlevno prihajali v mesta in čakali mirno v gručah, kdaj pride gospod in se jih usmili, ker reveži so bili lačni. In gospod je prišel, zasukal, mladega krepkega »ščava«, izmeril z očmi motiko, če je dovolj težka in široka, kajti imeli so gospodje usmiljenje samo do takih krepkih dečkov in širokih motik. Vsi drugi so bili lenuhi.

In danes, nezaslišna sramota, ti le mladeniči se sprehajajo po Koprju z aktovkami in so celo neki načelniki, ti ljudje, ki so nekdanj s svojo zdravo silo in težko motiko omeščali njihova gosposka srca, se danes drznejšo imeti celo dežnji plašč. Nezaslišno!

Kmetovalci se vsega tega zavedajo, ker niso pozabili vekovnega jarma in se oklepajo svojih zadrug, iste spopolnjujejo in jih širijo, ker vidijo v svojih zadrugah jamstvo za svoj napredek, za svojo bodočnost.

Kmetovalci se dobro zavedajo, da ako bi zmagala reakcija, zadruge bi bile odpravljene. Gospoda bi vzela najprej zemljo, uvedla kolonjat in naši kmetje bi zopet čakali, gosposke milosti, s težko in široko motiko na rami.

KMETIJSKI SVETOVALEC ODGOVARJA

VPRASANJE: Hotel bi zvedeti nekaj o bolezni, ki se pojavi na ovcah in prenaša na ljudi, če uživajo sir ali mleko okuženih živali. Slišal sem, da imamo letos v bujših več slučajev te bolezni.

ODGOVOR: 1. Bolezen ovac bruceloza in malteška mrzlica

Po nekaterih predelih Istrskega okrožja se je v zadnjih letih pojavila pri ljudeh doslej neznana bolezen, malteška mrzlica.

Značilnosti bolezni: Neredna temperatura kot pri malariji, ki traja nedoločeno dobo s presledki brez vročice. Mrzlica povzroča močno potenje, telesno oslabeost in bolečine v sklepih. Bolezen traja več mesecev. Imamo 3 do 4 odstotke smrtnih slučajev.

Kako se širi bolezen: Bolezen se pojavi pri ovcah. Povzročitelj bolezni je »Brucella melitensis«, zato se bolezen pri ovcah imenuje »bruceloza«. Prenaša se od ovc in koz na ljudi, če ljudje uživajo ne dovolj prekuhanu mleko ali sveži sir. Bolezen se širi z odpadki bolnih živali in po malih poškodbah na koži ljudi, ki molzejo ovce ali kaze. Infekcija pri ljudeh je torej možna po neprekuhanem mleku, svežem siru, maslu in surovj zelenjavi.

Kako se prepreči širjenje bolezni? Mleko ovc ali koz mora pred uporabo vreti najmanj 10 minut. Nadalje ne smemo uživati sira, če ni star vsaj 3 mesece. Vse ovce morajo biti dvakrat na leto pregledane, vse okužene se morajo takoj zaklati. Čim se pojavi ta bolezen, se mora strogo prepovedati izvoz

mleka in sira iz okuženih v neokužene kraje.

VPRASANJE: Kaj napravimo, da ne gre čebula v seme?

ODGOVOR: Da ne pojde čebula v seme, moraš paziti že pri sajenju čebulčka. Predvsem čebulčka ne smejo saditi pregloboko, ker v tem slučaju pojde gotovo v seme. Drugo, na kar moramo paziti, je debelost čebulic. Te ne smejo biti predebele.

VPRASANJE: Kaj povzroča plesnoba na satnikih v panju?

ODGOVOR: V marsikaterem panju, posebno če je vlažno leto, se pojavi v čebeljih panjih na satnikih plesnoba. Svoj izvor ima brez nadaljnega v vlagi. Prihaja pa od zunaj ali od znotraj. Od znotraj prihaja plesnoba na satnike, če panj ni dobro prezračen. Zato moramo skrbeti, da je panj dobro prezračen. Ni dobro, če imamo okenca ali vratca panja hermetično zaprta. Večkrat se pojavi plesnoba v panju, če leži panj preveč ob zidu. Plesnoba lahko prihaja od zunaj. V tem slučaju moramo pa-

ziti, da so panji v čebelinaku dobro obloženi v zimi s slamo in da jih v lepih sončnih dneh malo prezračimo. Radi ventilacije moramo zapirati vhod z žico (mrežo) namesto s steklom.

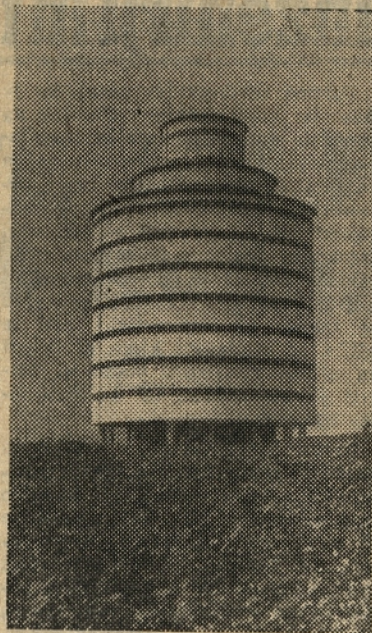
VPRASANJE: Kakšno vrednost ima pepel za gnojenje?

ODGOVOR: Pepel od drv ima precejšnjo količino hranilnih snovi, tako da ga lahko primerjamo skoraj s vsakim umetnim gnojilom. Izborjen je za travnike in deteljišča. Trosi se v jeseni ali zgodaj pozimj in spomladi.

Vsebuje sledeče hranilne snovi:

bukov pepel: kalija 39 odstotkov, fosforne kisline 12,5, apna 9 odstotkov; hrastov pepel: kalija 75, fosforne kisline 8, apna 3 odstotke; borov pepel: kalija 45, fosforne kisline 13, apna 7 odstotkov; smrekov pepel: kalija 4, fosforne kisline 11, apna 6 odstotkov.

Iz navedene analize je vsakemu razvidno, koliko dragocene hranilne snovi, ki pride v poštev pri prahrani rastlin, se zgubi po naših mestih posebno v zimskem času.

Velik žitni silos v Zalogu pri Ljubljani

Da bi zagotovila pospešen razvoj vseh proizvodnih panog in nadaljnji dvig življenjske ravni delovnega človeka ter da bi pripravila pogoje za dokončno likvidacijo izkoriščanja človeka po človeku, naj Ljudska oblast vzame v svoje roke glavna proizvodna sredstva

Zajamčena preskrba zajema z novo odločbo vse kmetovalce v našem okrožju

Z novo odločbo zajema zajamčena preskrba vse kmetovalce, ki do sedaj niso imeli potrošniških nakaznic in niso članj obdelovalnih zadrug. Do take preskrbe pa seveda nimajo pravice tisti, ki predmete te preskrbe pridelujejo sami (mast, meso). Preskrba predmetov zajamčene preskrbe se bo vršila potom bonov za vezane cene (oziroma na njihov račun). Vsak član družine kmetovalca bo dobil mesečno:

- 800 gr sladkorja, 150 gr pralnega mila, 100 gr toaletnega mila.
- 800 gr maščob, 150 gr mesa (tedensko).
- 5870 gr enotne bele moke, 1000 gr testenin, 200 gr koruzne moke.

Za vsako izmed navedenih skupin prejmejo kmetovalci ter njihovi družinski člani posebne nabavne nakaznice. Za prvo skupino

(VC/R) se predvideva vsota 500 dinarjev letno, za drugo skupino (VC/M) vsota 600 Din letno, a za tretjo (VC/K) vsota 800 Din. Predmeti zajamčene preskrbe stanejo za dobo enega leta skupaj 1100 Din! Kupoprodajne zadruge bodo izdale takoj potrebe akontacije v bonih, da si bodo kmetovalci s tremi vrstami nakaznic lahko takoj nabavili predmete zajamčene preskrbe!

Odločba, o kateri govorimo, je brez dvoma važna! Stopila je v veljavo 31. III. Ta odločba upošteva, da se v našem okrožju večina kmetovalcev preživlja z izkupičkom, ki ga prejme za prodani pridelek! Tak položaj veže kmetovalca v velik meri na tržišče tudi pri nabavi in ga v nekem pogledu približuje delavcu! To vprašanje, ki je bilo delj časa predmet podrobnega študija, je zdaj rešeno!

Praščija rdečica

Praščija rdečica je zelo razširjena in na žalost, vsem našim kmetom dobro znana bolezen. Povzročajo je majhna s prostim očesom nevidljiva bitja, ki najdejo najbolj ugoden teren za svoj razvoj v zamenjarjenih in nesnažnih svinjaki. Bolezen je nalezljiva, se zelo naglo širi in na ta način povzroča letno milijonsko škodo našim kmetovalcem.

Dolžnost vsakega kmetovalca je, da stori vse, da se ta bolezen ne v kalj uniči in prepreči njeno širjenje. Prvi ukrepi proti tej bolezni so največja snaga v svinjaki, ki morajo biti posebno v poletnem času, vedno čisti, oprani in razkuženi. Če se bolezen že pojavi, moramo takoj odstraniti bolane živali in poklicati živinozdravnika. Gnoj iz okuženih svinjakov ne smemo vreči na gnojlišče, marveč ga moramo zakopati čim bolj globoko na njivi. Svinjak se polije z apnenim mlekom in razkuži z lysosformom. Gnile deske in stara korita moramo odstraniti in sežgati.

Dr. J.

V nedeljo bomo glasovali za Ljudsko fronto, ki nam je porok za srečno bodočnost naših otrok

AMPELEA, ARRIGONI in druge tovarne morajo postati last ljudstva

Inženirji in tehniki, ljudstvo vas kliče FIZKULTURNI NASTOP V KOPRU

Ozrmo se deset let nazaj, ko je bila še kapitalistična ureditev na ozemlju današnje socialistične Jugoslavije. Na našem ozemlju pa je razsajal in naše najboljše brate neusmišljeno zatiral in preganjal italijanski fašizem. Takrat so bili naši strokovni kadri maksimalno izkoriščani, seveda v prid posameznim kapitalistom. O pomoči delavstvu se takrat ni razpravljalo, niti se nihče od vladajoče kliče ni brigal za njihov življenjski standard. Narod je bil zatiran in do skrajnosti izkoriščan.

Prišla je okupacija, z njo novo narodno gorje. Ljudstvo se je dvignilo v neizprosno boj za svobodo pod vodstvom KP. Val revolucije je zajel nas vse. Borba se je vodila na življenje in smrt. V tem borbenem meteu in ne lahkem položaju, so se ulekle naše plasti, skristalizirale naše vrste. »Strokovnjaki«, ki so svoje znanje tako rekoč »kupili« so se v strahu za svoje osebnosti odločili, da se v borbi in stopijo v vrste okupatorja ter tako postali njegovi plačani hlapci. Ljudje pa, ki so si svoje znanje priborili, so vstopili v vrste narodnoosvojitelne borbe in aktivno s puško v roki ali pa na terenu strokovno vodili in vzgajali nove kadre.

Toda borba zahteva žrtve in kar je najtežje, tudi človeške žrtve. Vrste našega strokovnega kadra so se močno skrčile do leta 1945, zato ni čudno, da nam je strokovnega kadra primanjkovalo še danes. Ljudska oblast pa je takoj po osvoboditvi pristopila tudi k reševanju tega problema. Danes imamo inženirje in tehnike, ki so absolvirali domače fakultete in druge tehnične šole. Če pogledamo socialni sestav tega sodobnega strokovnega kadra vidimo, da se močno razlikuje od kadra v predaprilski Jugoslaviji ter prejšnji in današnji Italiji, kar nam je garancija za hiter tehnični napredek naše domovine.

Vojna je opustošila našo deželo, zato je potrebna obnova. Mi pa ne obnovljamo samo staro, gradimo se velikih tovarniških, stanovanjskih in pristaniških objektov, hidrocentrale, ceste, železnice itd. Pri vseh teh in še nešteti drugih gradnjah je potreben strokovni kader, ki mora voditi delo in biti v pomoč ljudstvu, ki si samo gradi lepšo bodočnost. V tem času bi bilo popolnoma nepravilno, da bi nastopali strokovnjaki nekako ločeno od delovnih množic. Tu je potrebna najtesnejša povezava, saj se tudi strokovni kadri morajo naslanjati na delavstvo in upoštevati njihove vsakodnevne izkušnje.

Poglejmo stanje na našem ozemlju STOja.

Fri nas je malo slišati o udarnikih, novatorjih, racionalizatorjih itd. in to kljub temu, da imamo med delavstvom prave specialiste, toda dvigu kadra posvečamo premalo pozornosti. Človek rabi poleg materialne tudi moralno pomoč, zato bi morali naši inženirji in tehniki kot strokovnjaki, ki lahko ocenijo delo posameznikov, iznašati in predlagati na merodajnih mestih, da bi s tem lahko dvignili nas osnovni kader iz vrst kvalificiranih in polkvalificiranih delavcev.

Naš enotni plan izpolnjujemo z vedno večjim poletom, dnevno beležimo nove zmage pri našem delu. Delovnega poleta naših delovnih kolektivov, ki se iz dneva v dan krepijo, ne bodo nikdar prestrašile bombastične izmišljotine in laži informbirojevskega stroja. Nove zmage so jim odgovori. Mi delamo

in gradimo sebi in našemu potomstvu boljše bodočnost.

Znanstveniki, inženirji in tehniki, pogledimo kje in kako lahko pomagamo ljudstvu v borbi proti stari zakoreninjeni metodam dela. To je v borbi proti tehnični zastalosti. Strokovnjaki! Ljudstvo vas kliče, vaša dolžnost pa je, da se mu v polni meri odzovete in pomagate. Ljudske množice je treba seznaniti s tehniko, toda začetj bo treba v osnovi: delo ne bo težko, zahteva pa gotovih organizacijskih oblik.

Tako bi bilo pri nas nujno potrebno, da bi se strokovnjaki organizirali v neko delovno celoto, ki bi jo lahko imenovali »Društvo inženirjev in tehnikov« ali nekaj sličnega. Ta organizacija naj bi bila središče strokovno tehničnega vodstva, ki bi lahko s povezavo z drugimi množičnimi organizacijami nudila skupnosti mnogo več, kakor posamezni organizirani strokovnjaki.

Ena najosnovnejših organizacij, ki dela na vprašanju dviga tehničnega znanja prebivalstva na našem ozemlju je Ljudska tehnika, ki je še mlada, zato ji je potrebna strokovna pomoč, potrebni so ji inženirji, predavatelji itd, zato bi lahko, če že hočemo imenovati: »Društvo inženirjev in tehnikov« po tej organizaciji s primerno koordinacijo dela veliko pomagalo s tehnične strani vsemu delovnemu ljudstvu.

Ljudska tehnika razvija svoje delo na prostovoljni podlagi v šestih panogah tehnike in sicer: avtomobilizem in motoklizem, pomorsko brodarstvo, letalstvo, foto in kino amaterstvo in elektrostrojništvo poleg tega pa še v tako imenovanih klubih tehnike v tovarnah in podjetjih, šolah, kmetijsko-obdelovalnih zadrugah itd.

Poglejmo naloge kluba tehnike v neki kmetijsko obdelovalni zadrugi. Posebno velika potreba in dolžnost nam je pomagati obdelovalnim zadrugam pri izboljšavanju obdelovanja zemlje, načinu pridobivanja semen, sadja, zelenjave, reje živine itd. toda vse to je brez

tehničnih pripomočkov težko, v največ slučajih pa neizvedljivo.

Naloga kluba tehnike v kmetijsko obdelovalni zadrugi je, da vodi o tem evidenco in stremi za tehničnimi izboljšavami. — Omenjeni klub ima naloge povezati člane z druge v posamezne krožke, kakršen je karakter zadruga in kar katerega zadržnika posebno zanima kot npr. agrotehnični krožek, živinorejski, sadjarski, vinogradniški krožek itd. Naloga teh ljudi je, da na svojih sestankih podrobno analizirajo kaj in kako je treba storiti, da bi se njihovo ročno delo mehaniziralo in s tem prvič: olajšal njihov trud, drugič povečal doprinos zadrugi in tretjič veliko pridobitev na času.

Pri vsem tem pa nam mora biti jasno sledeče:

Clani takšnega kluba so z upravo vred članj zadruga, izkušeni ljudje, toda visoke tehnične izobrazbe nimajo. Tu konkretno bi organizacija inženirjev in tehnikov lahko aktivno pomagala ljudem s tem, da bi na podlagi njihovih vsakodnevnih izkušenj in dolgoletne prakse, njihove dobre zamisli in ideje o načinu izboljšanja dela, katere v mnogih primerih ravno vsled nezadostne tehnične pomoči ne pridejo do izraza — reševali strokovnjaki in jih uresničili. Poleg tega je treba iti na vas in se z ljudmi posvetovati, ker kmetje so tega željni in to upravičeno pričakujejo od nas!

Klub tehnike na vasi navajam kot primer kako in kaj lahko strokovnjaki nudijo našemu kmetu. Obstajajo pa klubi tehnike v tovarnah, podjetjih, šolah itd., ki stojijo pred istimi problemi, ker nimajo zadostne strokovne pomoči. Isto velja za vse panoge LT pa kot posamezniki vsega tega ne zmorejo. Zato je nujnost, da bi se res naš strokovni kader organiziral in z združenimi močmi ob povezavi z ljudsko tehniko reševal te osnovne probleme našega gospodarstva in se boril za dvig tehničnega znanja našega ljudstva.

Dolinar F.

Odredba o znižanju prispevka za socialno zavarovanje delavcev in nameščencev

Na predlog Zavoda za socialno zavarovanje v Kopru je izvršilni odbor Istrskega okrožnega LO izdal odredbo, na podlagi katere se prispevek za socialno zavarovanje delavcev in nameščencev zniža od 30 na 27,5 odst. celotne plače delavca ali nameščenca.

Od tega odstotka odpade 8,6 odstotka za bolniško zavarovanje, 2 odstotka za nezgodno zavarovanje, 12 odstotkov za pokojninsko zavarovanje, 4 odstotke za gmotno pomoč družinam z več otroki, 0,5 odstotka za zavarovanje za brezposelnost in 0,4 odstotka za delavske počitniške domove.

Ta odredba bo stopila v veljavo s 1. majem t. l. Po dobljenih informacijah bodo podjetja in ostale gospodarske ustanove na podlagi te odredbe plačale okoli 12 milijonov dinarjev letno manj na socialnih prispevkih. Za to vsoto bodo razbremenila svoje upravne stroške in s tem toliko prihranila na izdatkih. S tem ukrepom se bodo dvignili dohodki podjetij, delovnih kolektivov ter javnih in zasebnih ustanov, kar bo imelo vsekar ugodne posledice za nadaljnji razvoj našega gospodarstva. Menda

Fotografska razstava

Najboljši fotografi iz Slovenije in iz Trsta razstavljajo te dni svoja dela v pritlični dvorani narodnega muzeja. Ljubitelji, ki se dobro razumejo na tehniko slikanja, so izrazili svoje mnenje, da so razstavljene slike odraz truda fotografov. Na razstavi je nad sto slik. Nekatere upodabljajo naravo v raznih krajih Slovenije in ob raznih letnih časih, druge pa razvoj industrije v Sloveniji in uspehe naših delovnih ljudi pri izpolnjevanju plana. Neki tržaški slikar je razstavil tudi lepo zbirko slik v minjaturi, ki so v upogled ob vходу v dvorano. Poleg že omenjenih slik, so na razstavi tudi slikarske revije.

Po veliki ponedeljski manifestaciji v Kopru na Titovem trgu je sledil popoldanski nastop fizikulturikov na stadionu. Mladi športniki so nam pokazali, kaj vse zmore ljudstvo tam, kjer je svobodno. S prostimi vajami so začeli mladinci, katerim so gledalci čestitali z dolgim ploskanjem. Za njimi so nastopile mladinke z lahkimi vajami, ki so jih dobro izvedle. Temu nastopu je sledilo šest mladincev. Ti mladi tovariši ljubljanskega zavoda za fizikulturo so pokazali najrazlič-

te vrste športnega udejstvovanja. Navzoči so vaje odobravalji še dolgo po izvedbi. Sledili sta še dve točki mladink: polka, ki je bila izvedena po taktu godbe in ritmične vaje. Tudi mladinci iz fizikulture šole so se pokazali še enkrat na stadionu. Za zadnjo točko so nastopili z vajo v boksu, ki jim je zelo lepo uspela. »Klofute«, ki so jih vračali drug drugemu so vzbudile v naših gledalcih polno dobre volje. Se nekaj mladincev je nasto-

TUDI MILICNIKI SO NA STOFILI V PONEDELJEK

nejše variacije preskokov čez korna. Marsikateri naš človek še do sedaj ni videl kaj takega. Po odhodu teh fantov iz stadiona je sledila vaja mladink z žogo. V vaji smo videli njihovo zbranost in tehnično sposobnost. Ponovno so pri tekle mladinci, ki so nastopili z akrobacijami. Ta točka je vzbudila pri gledalcih veliko zanimanje do

pilo z vajami s kamenjem. Za zaključek so prikorakali na igrišče v modrih srajcrah mladi milicniki, ki so vaje izvajali enotno in z dobrim obvladanjem. Vajo so zaključili s sestavo petokrake zvezde.

S to športno udeležbo so pokazale mlade sile mesta in podeželja kako pridno in čvrsto vadijo za nastop 1. maja.

Radio jugoslovanske zone Trsta

Poročila v slovenščini vsak dan ob 7,00 (ob nedeljah ob 7,30), 13,00, 19,0 in 23,05.

Poročila v italijanščini vsak dan ob 6,45 (ob nedeljah ob 7,15) 12,45, 19,45 in 23,00.

Poročila v hrvaščini vsak dan ob 18,45.

Pregled tiska v slovenščini vsak dan ob 1,45.

Pregled tiska v italijanščini vsak dan ob 14,30.

Politične aktualnosti v italijanščini vsak torek, sredo, četrtek in petek ob 17,30.

Vsak dan od 6,30 do 6,45 in od 7,1 do 7,30 (ob nedeljah od 7,00 do 7,15 in od 7,45 do 8,15) jutranja glasba.

SOBOTA, 15. 4. 1950.

11,00 Solška ura (ital.); 12,00 Opoldanski koncert; 13,15 Operne uverture; 13,45 Gospodarski pregled (ital.); 14,00 Lahka glasba, izvaja Mali ansambel Radia Ljubljana, pod vodstvom Alberta Jermola; 17,00 Kultu prnargieRDGOVCGOV 17,00 Kulturni pregled (v slovenščini); 17,45 Ravel: Ma mere l'oye; 18,00 Pionirska ura (ital.); 18,30 Italijanske pesmi; 19,45 Rezervirano za volilno oddajo Krščansko socialne skupine; 19,55 Rezervirano za volilno oddajo Slovensko-italijanske LF; 20,05 Rezervirano za volilno oddajo Socialistične stranke STO-ja; 20,15 Folie di primavera (ital.); 21,00 Veder sobotni večer (slov.); 21,30 Igra zabavni orkester.

V slučaju, da se govorniki posameznih strank na naši radijski postaji ne bodo javili, bodo na sporedu ob: 19,45 Borbene pesmi in ob 20,00 Hrvatski kulturni prilog.

NEDELJA: 16. 4. 1950

6,59 Otvoritev; 7,00 Jutranja glasba; 7,15 Poročila v italijanščini in objava sporeda; 7,30 Napoved časa — poročila v slovenščini in objava sporeda; 7,45 Jutranja glasba; 8,00 Glasbeni spored, vmes poročila in reportaže z volišč; 10,45 Oddaja za Bujščino (hrv.); 11,15 Komorni zbor iz Trsta zapoje rukovet narodnih pesmi; 11,4 Glasbena medigra; 12,00 Glasba po željah (slov.); 12,4 Poročila v italijanščini in objava sporeda; 13,00 Napoved časa — poročila v slovenščini in objava sporeda; 13,15 Lahka glasba; 14,00 Glasba po željah (ital.); 15,00 Zaključek.

17,00 Oddaja za podeželje (nastopi škedenjski pevski zbor); 18,30 Lahka glasba; 18,45 Poročila v hrvaščini; 19,00 Glasbena medigra; 19,15 Poročila v italijanščini; 19,30 Poročila v slovenščini; 19,45 Orkestralna glasba; 21,00 Folie di primavera (ital.); 21,45 Veder glasbeni spored; 22,00 Sportni pregled (ital.); 22,15 Musorgski: Slike z razstave, nato lahka glasba; 23,00 Zadnje vesti v italijanščini; 23,05 Zadnje vesti v slovenščini; 23,10 Jutrišnji spored; 23,15 Uspavanke; 23,30 Zaključek.

Priloga „Istrskega tednika“

Voliti moramo močne ljudi, ki ne bodo zgubili živcev, ki se ne bodo umikali težavam, ljudi ki so sposobni gledati s pogumom v oči vsem težavam, ki so sposobni, da jih obvladajo in da vodijo druge ljudi za seboj

OBJAVA KANDIDATNE LISTE SILF za volitve odbornikov v okrajni LO Koper

Okrajna volivna komisija v Koprju objavlja v smislu 26. člena odloka o volitvah odbornikov okrajnih ljudskih odborov Uradni list št. 4-950,

KANDIDATNO LISTO SLOVENSKO-ITALIJSKE LJUDSKE FRONTE

za volitve odbornikov v koperski Okrajni ljudski odbor dne 16. 4. 1950.

MESTNI LJUDSKI ODBOR KOPER

I. Volivna enota.

1) Kandidat: Santin Mario-Walter od mehanik, Koper. Namestnik: Schiavon Marcello, trg. pomočnik, Koper.

2) Kandidat: Lanza Francesco, pok. trgovec, Koper. Namestnik: Klun Karel, gradbeni tehnik.

II. Volivna enota

1) Kandidat: Kralj Franc-Petek, pleskar, Koper. Namestnik: Giovannini Giovanni uradnik, Koper.

III. Volivna enota

1) Kandidat: Tommasin Plinio, mehanik, Koper. Namestnik: Pozzetto Guido, mizar, Koper.

IV. Volivna enota

1) Kandidat: Vatovec Francesca, zidar, Koper. Namestnik: Hrovat Giovanni, mehanik, Koper.

2) Vzporedni kandidat: Keber Drago, učitelj, Koper. Trg. Namestnik: Ušaj Ciril, delavec, Koper.

V. Volivna enota

1) Kandidat: Supplina Mario pek. Mizar, Koper. Namestnik: Caharija Leopold, mizar, Koper.

2) Vzporedni kandidat: Jakomin Valerij, kmet, Koper. Namestnik: Dobrilla Mario, šofer, Koper.

VI. Volivna enota

1) Kandidat: Gandusio Ermenegildo, tiskar, Koper. Namestnik: Grioz Nazario-Luigi, kmet, Koper.

2) Vzporedni kandidat: Fili Janko, uradnik, Koper. Namestnik: Fragiaco Domenico, mizar, Koper.

VII. Volivna enota

1) Kandidat: Beltram Julij, kmet, Koper. Namestnik: Fusilli Leone, učitelj, Koper.

VIII. Volivna enota

1) Kandidat: Novak Dušan, mizar, Koper. Namestnik: Zettin Matteo, kmet, Koper.

2) Vzporedni kandidat: Viola Giacomo, delavec, Koper. Namestnik: Sever Kristina, balničarka, Koper.

IX. Volivna enota

1) Kandidat: Abram Mario, računovodja, Koper. Namestnik: Del Conte Bruno, mehanik, Koper.

2) Kandidat: Pizzarello Libero, fotograf, Koper. Namestnik: Bugno Decimo, mizar, Koper.

X. Volivna enota

1) Kandidat: Derin Nazario, kovač, Koper. Namestnik: Favento Antonio, poslovodja, Koper.

2) Vzporedni kandidat: Furlančić Srečo, delavec, Koper. Namestnik: Bonin Ettore, delavec, Koper.

XI. Volivna enota

1) Kandidat: Borisi Giuseppe, uradnik, Koper. Namestnik: Deponate Pietro, kmet, Koper.

2) Kandidat: Ferfaglia dr. Lucia-no, kmet, zdravnik, Koper. Namestnik: Tremul Ferruccio, ribič, Koper.

XII. Volivna enota

1) Kandidat: Parovel Erminio, delavec, Koper. Namestnik: Zlatič (Satti) Carlo, trg. pomočnik, Koper.

2) Vzporedni kandidat: Colja Srečko, kamnosek, Koper.

Namestnik: Larsič vd. Marin Giorgina, delavka, Koper.

XIII. Volivna enota

1) Kandidat: Maraspin Giorgio, trg. pomočnik, Koper.

Namestnik: Destradi Nicolò, ribič, Koper.

2) Kandidat: Burlin Francesco, kmet, Koper.

Namestnik: Destradi Giovanni, ribič, Koper.

3) Vzporedni kandidat: Kolenc Crtomir, pravnik, Skočijan. Namestnik: Steffe Bruno, delavec, Koper.

4) Vzporedni kandidat: Belè Katarina-Jura, delavka, Koper. Namestnik: Herkov Danilo, uradnik, Koper.

nik: Novel Melhior kmet, Lazaret — Rižana 22.

II. Volivna enota

1) Kandidat: Bažec Aleš, kmet, Sv. Tomaž 23. Namestnik: Ojo Angel, kmet, Sv. Tomaž 7.

III. Volivna enota

1) Kandidat: Peroša Franc, kmet, Skočijan 10. Namestnik: Babič Emil, kmet, Skočijan 75.

KRAJEVNI LJUDSKI ODBOR BORST

I. Volivna enota.

1) Kandidat: Gobbo Nerino-Gino, delavec, Koper. Namestnik: Jurinčić Marija, kmetica, Boršt 77.

2) Kandidat: Jerman Ernest, kmet, Glem 12. Namestnik: Kocjančič Rudolf, zidar, Labor 30.

II. Volivna enota

1) Kandidat: Saule Artur, natakar, Semedela-Prove 1. Namestnik: Tripar Rozalija, por. Kleva, delavka, Topolovec 26.

3) Kandidat: Valentič Eugenij — delavec, Dekani 121. Namestnik: Sik Darko, kmet, Dekani 4.

MESTNI LJUDSKI ODBOR IZOLA

I. Volivna enota.

1) Kandidat: Kovačič dr. Stanko, uradnik, Ankarani 50. Namestnik: Zaro Domenico, delavec, Izola.

II. Volivna enota

1) Kandidat: Vascotto Liliana — uradnica, Izola, Namestnik: Vascotto Ermanno, ognjegasec, Izola.

2) Vzporedni kandidat: Moscolin Angelo, kmet, Izola. — Namestnik: Chicco Egidio, delavec, Izola.

III. Volivna enota

1) Kandidat: Beržan Josip, natakar, Izola. Namestnik: Felluga Emilio, trgovec, Izola.

IV. Volivna enota

1) Kandidat: Vascotto Giovanni, kmet, Izola. Namestnik: Nenis, Mario, bojničar, Izola.

V. Volivna enota

1) Kandidat: Stipančič Bruno — kmet, Izo'a. Namestnik: Giovanni Giuseppe, kmet, Izola.

VI. Volivna enota

1) Kandidat: Prelaz Antonio, delavec, Izola. Namestnik: Degrassi Giuseppe, delavec, Izola.

2) Kandidat: Bernič Libero — kmet, Izo'a. Namestnik: Jakomin Valerij, kmet, Koper.

3) Vzporedni kandidat: Menis Rina, gospodinja, Izola. Namestnik: Pougliese Giovanni, kmet — Izo'a.

4) Vzporedni kandidat: Giovanni Giuseppe, kmet, Izola. Namestnik: Krbavčič Ivan, kmet, Košterlag 469.

VII. Volivna enota

1) Kandidat: Pišot Rado-Sokol, mizar, Koper. Namestnik: Frentin Domenico, delavec, Izola.

2) Kandidat: Chicco Egidio, delavec, Izola. Namestnik: Dudine Leda, delavka, Izola.

VIII. Volivna enota

1) Kandidat: Gobbo Nerino-Gino, delavec, Koper. Namestnik: Pertot Liliano, delavec, Izola.

2) Kandidat: Tyrichter Bruna — bolničarka, Izola. Namestnik: Kocjančič Ciril, delavec, Izola.

IX. Volivna enota

1) Kandidat: Pertot Liliano, delavec, Izo'a. Namestnik: Degrassi Aurelio, ribič, Izola.

2) Kandidat: Delise Giovanni — kmet, Izola. Namestnik: Moratto Giuseppe, ribič, Izola.

X. Volivna enota

1) Kandidat: Ugo Luigi, delavec, Izola. Namestnik: Perini Virgilio, delavec, Izola.

2) Vzporedni kandidat: Dudine Giovanni, šofer, Izola. Namestnik: Drisol Nicolò, ribič.

XI. Volivna enota

1) Kandidat: Ulcigrai Bruno, delavec, Izo'a. Namestnik: Nušenič Jordan, delavec, Izola. 2) Vzporedni kandidat: Delloro Giuseppina, gospodinja, Izo'a. Namestnik: Pelizaro Marjan, delavec, Izola.

XII. Volivna enota

1) Kandidat: Fičur Roman, de'avec, Izola. Namestnik: Bologna Romano, delavec, Izola.

2) Vzporedni kandidat: Božič Angel, kmet, Izola. Namestnik: Božič Stefanija, gospodinja.

XIII. Volivna enota

1) Kandidat: Zlobec Emil, uradnik, Izola. Namestnik: Valente Nicolo, kmet, Izola.

XIV. Volivna enota

1) Kandidat: Coslovich Giuseppe, kmet, Izo'a. Namestnik: Rožac Josip, kmet, Izo'a.

2) Kandidat: Jerman Ernest, kmet, Izola. Namestnik: Božič Josip, kmet, Izola.

XV. Volivna enota

1) Kandidat: Juriševič Anton, kmet, Izola. Namestnik: Barbo Aldo, kmet.

KRAJEVNI LJUDSKI ODBOR KAMPEL-SALARA

I. Volivna enota.

1) Kandidat: Debernardi Giuseppe, uradnik, Kampel 62. Namestnik: Peroša Ciril, kmet, Kampel 84.

II. Volivna enota

1) Kandidat: Babič Milan, trgov. pomočnik, Koper. Namestnik: Argenti Nazario, kmet, Salara 28.

III. Volivna enota

1) Kandidat: Furlančić Emil, obrtnik, Manžan 6. Namestnik: Bonin Pavel, kmet, Manžan 37.

KRAJEVNI LJUDSKI ODBOR KORTE

I. Volivna enota.

1) Kandidat: Cetin Marij, kmet, Ceteri 14. Namestnik: Cerkenič Drago, kmet, Korte 46.

II. Volivna enota

1) Kandidat: Korenika Iv., kmet, Korte 64. Namestnik: Grbac Stan-ko, kmet, Korte 71.

2) Kandidat: Pirnat Jože, delavec, Koper 6. Namestnik: Medoš Anton, kmet, Korte — Medoš 138.

III. Volivna enota

1) Kandidat: Kleva Karmel, kmet, Malija 41. Namestnik: Babič Ernest, kmet, Malija 51.

KRAJEVNI LJUDSKI ODBOR KOSTABONA-PUČE

I. Volivna enota.

1) Kandidat: Viler Emil, kmet, Koštabona 52. Namestnik: Suban Emil, kmet, Koštabona 23.

II. Volivna enota

1) Kandidat: Ražman Jožef, kmet, Planjave 11. Namestnik: Mohorčič Jožef, kmet, Breči 50.

2) Kandidat: Pribac Emil, kmet, Planjave 1. Namestnik: Ambrožič Matej, kmet, Puče 34.

KRAJEVNI LJUDSKI ODBOR MAREZIGE

I. Volivna enota

1) Kandidat: Umer Ivan, kmet, Babič 150. Namestnik: Babič Marij, šofer, Babič 195.

ZAVEDNI DELOVNI KMETJE! V NEDELJO ODDAJTE SVOJ GLAS ZA KANDIDATE LJUDSKE FRONTE.

KRAJEVNI LJUDSKI ODBOR ANKARAN

I. Volivna enota.

1) Kandidat: Fontanot Mario, kmet. Namestnik: Lovrečič Josip, kmet.

2) Vzporedni kandidat: Skrgat Mirko, kmet, Ankarani 49. Namestnik: Guzdon Jožef, kmet, Ankarani 103.

II. Volivna enota

1) Kandidat: Ražman Roman, kmet, Ankarani 35. Namestnik: Apolonio Giacomo, šofer, Ankarani 12.

KRAJEVNI LJUDSKI ODBOR BERTOKI

I. Volivna enota.

1) Kandidat: Bertok Josip, kmet, Bertoki 11. Namestnik: Kuret Ivan, zidar, Bertoki 3.

2) Kandidat: Apolonio Egidij, kmet, Bertoki (Prade) 29. Namest-

KRAJEVNI LJUDSKI ODBOR CEZARI-POBEGI

I. Volivna enota.

1) Kandidat: Valentič Fabjan, kmet, Čezari 70. Namestnik: Vatovec Josip, kmet, Čezari 23.

II. Volivna enota

1) Kandidat: Pečarič Srečko, trgovec, Pobegi 53. Namestnik: Jakomin Danica, šivilja, Pobegi 77.

2) Kandidat: Bordon Ernest — kmet, Pobegi 59. Namestnik: Volčič Ubald, kmet, Pobegi 114.

KRAJEVNI LJUDSKI ODBOR DEKANI

I. Volivna enota.

1) Kandidat: Obad Dušan, kmet, Dekani 146. Namestnik: Gregorič Andrej, kmet, Dekani 202.

2) Kandidat: Fortuna Justina, gospodinja, Dekani 92. Namestnik: Cupin Herminij, kmet, Dekani 138.

Kandidatna lista LF je zajela vse sloje, predvsem pa delavce in male kmete

II. Volivna enota

1) Kandidat: Kralj Franc - Petek, pleskar, Koper. Namestnik: Sabadin Viktorija, gospodinja, Sabadini 125.

2) Kandidat: Sabadin Oskar, kmet, Sabadini 126. Namestnik: Stok Ivan, kmet, Krmci 86.

III. Volivna enota

1) Kandidat: Lavrečič Kristina, gospodinja, Kortina 3. Namestnik: Kodarin Josip, kmet, Lopar 255.

KRAJEVNI LJUDSKI ODBOR OSP

I. Volivna enota

1) Kandidat: Purger Mirko, kmet, Osp 71. Namestnik: Barut Eugen, kmet, Osp 31.

2) Kandidat: Božič Roža, gospodinja, Sočerb 7. Namestnik: Lazar Marjan, kmet, Osp 37.

MESTNI LJUDSKI ODBOR PIRAN

I. Volivna enota

1) Kandidat: Tavčar Zorka, kapitan, Piran. Namestnik: Parenzan Luigi, ribič, Piran.

2) Vzporedni kandidat: Rupena Giovanni, delavec, Piran. Namestnik: Roter Antoni, delavec, Piran.

II. Volivna enota

1) Kandidat: Perentin Sergio, ribič, Piran. Namestnik: Viezzoli Luigi, delavec, Piran.

2) Vzporedni kandidat: Vidali Francesco, urar, Piran. Namestnik: Salo Adriana, gospodinja, Piran.

III. Volivna enota

1) Kandidat: Knez Ivan, kmet, Koper. Namestnik: Contento Domenico, ribič, Piran.

2) Vzporedni kandidat: Cheleri Antoni, delavec, Piran. Namestnik: Furjan Giovanni, mesar, Piran.

IV. Volivna enota

1) Kandidat: Abram Mario, knjigovodja, Koper. Namestnik: Fornasaro Mario, nameščenec, Piran.

V. Volivna enota

1) Kandidat: Radivo Francosco, zidar, Piran. Namestnik: Ravalico Giovanni, mornar, Piran.

2) Kandidat: Fonda Libero, Piran. Namestnik: Maraspin Angelo, ribič, Piran.

VI. Volivna enota

1) Kandidat: De Gresich Ernesta, sodnik, Piran. Namestnik: Fonda Lucija, uradnica, Piran.

2) Kandidat: Crollini Elia, uradnica, Koper. Namestnik: Bacicchi Domenico, mesar, Piran.

3) Vzporedni kandidat: Rosseti Bruno, kovač, Piran. Namestnik: Radin Francesco, delavec.

4) Vzporedni kandidat: Tamaro Alessandro, upokojenec, Piran. Namestnik: Bonifacio Umberto, delavec, Piran.

VII. Volivna enota

1) Kandidat: Lavanzini Giovanni, električar, Piran. Namestnik: Jeličič Vittorio, kmet, Piran.

2) Kandidat: Ručna Olga, gospodinja, Piran. Namestnik: Falconer Rocco, mizar, Piran.

3) Kandidat: Giacchin Bruno, delavec, Piran. Namestnik: Milos Bartolo, mornar, Piran.

4) Vzporedni kandidat: Trani Antonio, delavec, Piran. Namestnik: Fragiaco Renato, čevljar, Piran.

5) Vzporedni kandidat: Venturini Mario, nameščenec, Piran. Namestnik: Božič Mario, delavec, Piran.

6) Vzporedni kandidat: Bartole Feruccio, uradnik, Piran. Namestnik: Fragiaco Fiorenzo, geometer, Piran.

VIII. Volivna enota

1) Kandidat: Parenzan Antonio, mornar, Piran. Namestnik: Predonzi Eugenio, uradnik, Piran.

2) Kandidat: Juričič Pietro, delavec, Portorož. Namestnik: Albanese Cosimo, mehanik, Piran.

3) Vzporedni kandidat: Medvešek Virgilio, pek, Piran. Namestnik: Antonini Giuliana, gospodinja, Piran.

4) Vzporedni kandidat: Rani Luigi, pravnik, Piran. Namestnik: Argentin Giorgio, mornar, Piran.

IX. Volivna enota

1) Kandidat: Križman Mateo, delavec, Piran. Namestnik: Alessio Bruno, delavec, Piran.

Albin, uradnik, Sičjole. Namestnik: Rocco Elda, delavka, Sičjole.

II. Volivna enota

1) Kandidat: Viler Guido, kmet, Krog. Namestnik: Spadaro Nicolo, kmet, Sičjole.

III. Volivna enota

1) Kandidat: Abramič Antonio, zidar, Sičjole. Namestnik: Ruzzier Antonio, kmet, Sičjole.

2) Kandidat: Fonda Giovanni, delavec, Sičjole. Namestnik: Cendak Emilio, delavec, Sičjole.

2) Kandidat: Skerl Libero, uradnik, Sv. Anton. Namestnik: Jakomin Roman, kmet, Sv. Anton.

KRAJEVNI LJUDSKI ODBOR SV. LUCIJA

I. Volivna enota

1) Kandidat: Cozlovič Felice, električar, Sv. Jernej. Namestnik: Ruzzier Pietro, kmet, Sv. Jernej.

II. Volivna enota

1) Kandidat: Corsi Vittorio, mizar, Sv. Jernej. Namestnik: Ravalico Guido, kmet, Sv. Jernej.

III. Volivna enota

1) Kandidat: Domio Giorgio, kmet, Sv. Lucija. Namestnik: Fonda Bertolo, kmet, Sv. Lucija.

2) Kandidat: Cernac Valeria, gospodinja, Sv. Lucija. Namestnik: Zlatič Giovanni, kmet, Sv. Lucija.

IV. Volivna enota

1) Kandidat: Fonda Angelo, kmet, Portorož. Namestnik: Fonda Pietro, mizar, Sv. Lucija.

2) Vzporedni kandidat: Bursič Giovanni, kmet, Sv. Lucija. Namestnik: Franza Vittorio, delavec, Sv. Lucija.

KRAJEVNI LJUDSKI ODBOR SV. PETER

I. Volivna enota

1) Kandidat: Degan Jožef, kmet, Krkavče. Namestnik: Reja Karel, kmet, Krkavče.

2) Kandidat: Kerin Jožef, kmet, Krkavče. Namestnik: Jerebica Jožef, kmet, Krkavče.

II. Volivna enota

1) Kandidat: Pribac Jožef, kmet, Padna. Namestnik: Pribac Jožef, kmet, Padna.

II. Volivna enota

1) Kandidat: Furlanič Valerij, kmet, Skofije. Namestnik: Hrvatini Justina, gospodinja, Skofije.

2) Kandidat: Kolarič Erminij, delavec, Koper. Namestnik: Korda Nikolaj, zidar, Skofije.

III. Volivna enota

1) Kandidat: Bizjak Rafael, kmet, Tinjan. Namestnik: Oblak Erminij, kmet, Urbanci.

KRAJEVNI LJUDSKI ODBOR SMARJE

I. Volivna enota

1) Kandidat: Beltram Julij, kmet, Koper. Namestnik: Germanis Avgust, kmet, Smarje.

2) Kandidat: Ulčnik Stanko, kmet, Smedela. Namestnik: Babuder šelko, kmet, Smarje.

II. Volivna enota

1) Kandidat: Belčič Franc, kmet, Smedela. Namestnik: Milica Antonija, gospodinja, Dilci.

III. Volivna enota

1) Kandidat: Ivančič Ivan, delavec, Gažon. Namestnik: Kalc Ana, gospodinja, Gažon.

IV. Volivna enota

1) Kandidat: Grahonja Jožef, kmet, Sergaše. Namestnik: Veškovo Karel, cestar, Sergaše.

V. Volivna enota

1) Kandidat: Beržan Rafael, delavec, Smarje. Namestnik: Gorela Ivan, kmet, Kaverljak.

KRAJEVNI LJUDSKI ODBOR VANGANEL

I. Volivna enota

TISOCE PROSTOVOLJNIH DELOVNIH UR SO OPRAVILI NASI ZAVEDNI FRONTOV CI NA ČAST VOLITEV

KRAJEVNI LJUDSKI ODBOR PORTOROŽ

I. Volivna enota

1) Kandidat: Mršnik Anton, kmet, Sv. Ana. Namestnik: Erman Mario, delavec, Portorož.

II. Volivna enota

1) Kandidat: Janež Lucian, profesor, Portorož. Namestnik: Telluri Mario, kmet, Portorož.

2) Kandidat: Cekolin Mario, mornar, Portorož. Namestnik: Sabadin Marija, gospodinja, Portorož.

III. Volivna enota

1) Kandidat: Sabadin Giuseppe, delavec, Portorož. Namestnik: Ruzier Giovanni, kmet, Sv. Bernardin.

2) Vzporedni kandidat: April Bruno, mehanik, Sv. Bernardin. Namestnik: Križman Mateo, kmet, Sv. Martin.

KRAJEVNI LJUDSKI ODBOR SICIOLE

I. Volivna enota

1) Kandidat: Pocecco Antonio, kmet, Mlini. Namestnik: Pitacco Nicolo, delavec, Sicjole.

2) Vzporedni kandidat: Cepak vija, gospodinja, Sv. Anton.

KRAJEVNI LJUDSKI ODBOR SEMEDELA

I. Volivna enota

1) Kandidat: Norbedo Nazario, uradnik, Smedela. Namestnik: Krmac Branko, kmet, Prove.

II. Volivna enota

1) Kandidat: Petrič Vladimir, uradnik, Smedela. Namestnik: Sabadin Danilo, kmet, Giusterna.

2) Kandidat: Zomada Desiderio, kmet, Smedela. Namestnik: Babič Nicolo, kmet, Giusterna.

KRAJEVNI LJUDSKI ODBOR STRUNJAN

I. Volivna enota

1) Kandidat: Giassi Pietro, kmet, Strunjan. Namestnik: Zankolič Romildo, kmet, Strunjan.

II. Volivna enota

1) Kandidat: Knez Viktorija, gospodinja, Strunjan. — Namestnik: Križman Giorgio, kmet, Strunjan.

KRAJEVNI LJUDSKI ODBOR SV. ANTON

I. Volivna enota

1) Kandidat: Turk Viljem, kmet, Sv. Anton. Namestnik: Hrvatini Ne-

ŠAMO PO ZASLUGI NASE LJUD SKE OBLASTI SMO LAHKO DOSEGLI TAKO VELIKE USPEHE V NASEM GOSPODARSTVU. — ZGRADILI SMO ZE NESTETO NOVIH ZGRADB, VELIKI MODERNI HOTEL V KOPRU BO SE LETOS DOGRAJEN

III. Volivna enota

1) Kandidat: Mahnič Valentin, zidar, Sv. Peter. Namestnik: Bok Frančiška, gospodinja, Sv. Peter.

2) Kandidat: Belčič Franc, kmet, Pomjan. Namestnik: Mahnič Lucijan, kmet, Sv. Peter.

IV. Volivna enota

1) Kandidat: Grižon Valerij, kmet, Nova vas. Namestnik: Volčič Rudolf, kmet, Nova vas.

KRAJEVNI LJUDSKI ODBOR SKOFIJE

I. Volivna enota

1) Kandidat: Vatovec Ernest, uradnik, Smedela. Namestnik: Hrvatini Peter, kmet, Skofije.

1) Kandidat: Prijon Karel, delavec, Sv. Ubal. Namestnik: Babič Vilma, gospodinja, Sv. Ubal.

2) Vzporedni kandidat: Marsetič Guerino, delavec, Va'marin. Namestnik: Božeglav Dominij, zidar, Forteza.

II. Volivna enota

1) Kandidat: Kozlovič Celestin, kmet, Centurška do'ina. Namestnik: Krmac Stanko, kmet, Centur.

III. Volivna enota

1) Kandidat: Babič Benjamin, delavec, Vanganel. Namestnik: Muženič Stanko, kmet, Kalisburg.

Smrt fašizmu — Svoboda narodu!
Predsednik: Strah Stane 1. r.
Tajnik: Suša Karel 1. r.

15.000 LJUDI SE JE V PONEDELJEK UDELEŽILO PREDVOLIVNIH MANIFESTACIJ V KOPRU